

**Departament Wdrażania Europejskiego
Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Świętokrzyskiego**

**Regulamin konkursu w ramach Regionalnego
Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego
na lata 2014-2020 dla EFS**

Oś 8 – Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo

Poddziałanie 8.5.1

**Podniesienie jakości kształcenia zawodowego oraz wsparcie na rzecz
tworzenia i rozwoju CKZiU**

konkurs nr: RPSW.08.05.01-IZ.00-26-003/15

Kielce, lipiec 2015 r.

Spis treści

I.	Informacje o konkursie	3
1.1	Instytucja Organizująca Konkurs	3
1.2	Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów	3
1.3	Przygotowanie i składanie wniosków o dofinansowanie	4
1.4	Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu	7
1.5	Wycofanie wniosku	9
1.6	Podstawa prawna	10
II.	Przedmiot konkursu	14
2.1	Typy projektów	14
2.2	Grupy docelowe	34
2.3	Wymagane wskaźniki	36
2.4	Wymagania dotyczące partnerstwa	42
2.5	Zasady finansowania wydatków	47
2.6	Ryzyko nieosiągnięcia założeń projektów	59
III.	Kryteria wyboru projektów i rozstrzygnięcie konkursu	61
3.1	Ocena formalna	61
3.2	Ocena merytoryczna	64
3.3	Negocjacje oraz wybór projektów do dofinansowania	75
3.4	Pomoc publiczna/ <i>de minimis</i>	78
3.5	Procedura odwoławcza	80
3.6	Zabezpieczenie realizacji projektu	82
3.7	Umowa o dofinansowanie i wymagane załączniki	83
IV.	Dodatkowe informacje	85
4.1	Zasady promowania projektów	85
4.2	Dane teleadresowe	86
V.	Wzory załączników	87

I. Informacje o konkursie

1.1 Instytucja Organizująca Konkurs

1.1.1 Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego ogłasza konkurs na dofinansowanie projektów w ramach Osi priorytetowej 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, **Działania 8.5 Rozwój i wysoka jakość szkolnictwa zawodowego oraz kształcenia ustawicznego, Poddziałania 8.5.1 Podniesienie jakości kształcenia zawodowego oraz wsparcie na rzecz tworzenia i rozwoju CKZiU (projekty konkursowe).**

1.1.2 Funkcję Instytucji Zarządzającej dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 pełni Zarząd Województwa Świętokrzyskiego z siedzibą w Kielcach przy Al. IX wieków Kielc 3.

1.1.3 Funkcję Instytucji Zarządzającej w zakresie realizacji zadań w ramach RPO WŚ na lata 2014 – 2020 (dla działań finansowanych z EFS) pełni Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego z siedzibą w Kielcach ul. Sienkiewicza 27, 25-007 Kielce, który jest jednocześnie Instytucją Organizującą Konkurs (zwaną dalej IOK).

1.2 Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów

1.2.1 Kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów w ramach konkursu wynosi: **15 000 000 PLN.**

Maksymalny poziom dofinansowania projektu wynosi **95%** kosztów kwalifikowalnych.

UWAGA Poziom wkładu własnego będzie podlegał ocenie merytorycznej jako kryterium horyzontalne w zakresie zgodności projektu ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020.

W ramach przedmiotowego konkursu, istnieje obowiązek wniesienia wkładu własnego w wysokości minimum 5% wartości projektu – co jest zgodne z obowiązującym Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych 2014-2020, i zostanie zweryfikowane na etapie oceny merytorycznej.

1.2.2 Kwota środków przeznaczonych na konkurs może ulec zmianie w wyniku zmiany kursu walut.

1.2.3 Maksymalna dopuszczalna kwota dofinansowania składanego projektu nie może być wyższa niż kwota środków przewidziana na konkurs.

UWAGA Na etapie oceny merytorycznej będzie oceniana racjonalność i efektywność wydatków projektu, jak również ich niezbędność do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów, w tym zasadność zaproponowanych kosztów w kontekście relacji nakład/rezultat.

1.2.4 Kwota środków wskazanych w pkt. 1.2.1 obejmuje rezerwę finansową (do 5%) z przeznaczeniem na ewentualne środki odwoławcze wnoszone przez Wnioskodawców.

1.3 Przygotowanie i składanie wniosków o dofinansowanie

1.3.1 Konkurs w ramach Poddziałania 8.5.1 ma charakter zamknięty.

1.3.2 Przeprowadzany jest jawnie z zapewnieniem publicznego dostępu do informacji o zasadach jego przeprowadzania i listy projektów wybranych do dofinansowania.

1.3.3 Nabór wniosków o dofinansowanie projektów będzie prowadzony od dnia 31 sierpnia 2015 roku (od godziny 0.00) do dnia 18 września 2015 roku (do godziny 15:00).

Zachowanie terminu na złożenie wniosku wskazanego w pkt. 1.3.3 oznacza złożenie wniosku do IOK w wersji papierowej oraz elektronicznej za pośrednictwem Generators Wniosków o Dofinansowanie dla RPOWŚ 2014-2020 (zwanego dalej LSI).

UWAGA Wnioski w formie papierowej złożone po wyznaczonym terminie pozostaną bez rozpatrzenia.

1.3.4 Wnioskodawca przesyła wniosek o dofinansowanie projektu w formie dokumentu elektronicznego za pośrednictwem LSI.

Wzór wniosku o dofinansowanie projektu stanowi załącznik nr I do Regulaminu konkursu, który należy wypełnić zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPO WŚ na lata 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny* (stanowiącą załącznik nr II do Regulaminu konkursu).

1.3.5 Wnioskodawca zobowiązany jest również przygotować i złożyć do IOK wniosek w formie papierowej w dwóch egzemplarzach (oryginał oraz kopia poświadczona za zgodność z oryginałem lub 2 oryginały).

Forma papierowa wniosku musi być tożsama z wersją elektroniczną wniosku przekazaną przez LSI - **co oznacza że suma kontrolna wniosku przekazanego przez LSI i suma kontrolna wniosku w wersji papierowej musi być taka sama.**

1.3.6 Wniosek w wersji papierowej (wraz z załącznikami – jeśli dotyczy) Wnioskodawca składa w terminie **do 5 dni** roboczych od dnia wysłania wniosku w wersji elektronicznej przez LSI, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. **Wniosek w wersji papierowej musi zostać złożony w terminie określonym w pkt. 1.3.3.**

1.3.7 Dokumenty w wersji papierowej należy składać w siedzibie Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego, ul. Sienkiewicza 27, 25-007 Kielce (od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 15:00) – Sekretariat Naboru Wniosków (I piętro – pok. 101).

Wnioskodawca może otrzymać z IOK potwierdzenie złożenia wersji papierowej wniosku na przedłożonym przez siebie piśmie lub kopii składanego wniosku.

Wnioski można składać osobiście oraz nadsyłać pocztą lub przesyłką kurierską. W przypadku wniosków nadesłanych pocztą lub przesyłką kurierską o przyjęciu wniosku decyduje data i godzina wpływu wniosku do siedziby IOK.

UWAGA Sekretariat Naboru Wniosków nie odpowiada za poprawność i kompletność złożonych wniosków o dofinansowanie oraz załączników (jeśli dotyczy).

1.3.8 Dokumenty w wersji papierowej złożone po określonym powyżej terminie oraz do niewłaściwej instytucji nie będą rozpatrywane lecz archiwizowane w IOK. Wnioskodawca zostanie pisemnie poinformowany o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia. W przypadku braku złożenia dokumentów w tożsamej wersji papierowej, wniosek o dofinansowanie projektu przesłany wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego nie zostaje uznany za skutecznie złożony i pozostaje bez rozpatrzenia.

1.3.9 W przypadku wystąpienia sytuacji niezależnych od IOK (np. awaria systemu LSI), Instytucja zastrzega sobie możliwość zmiany formy składania wniosku przewidzianej w ogłoszeniu o konkursie podając ten fakt do publicznej wiadomości poprzez stronę internetową www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl/nabory oraz portal www.funduszeuropejskie.gov.pl.

1.3.10 Planowany harmonogram przeprowadzania poszczególnych etapów oceny zostanie opublikowany na stronie internetowej IOK, w terminie do 14 dni roboczych od zakończenia naboru wniosków.

1.3.11 W terminie do 7 dni kalendarzowych od dnia rozstrzygnięcia konkursu, IOK opublikuje na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl oraz na portalu: www.funduszeuropejskie.gov.pl listę wszystkich wniosków, które podlegały ocenie merytorycznej uszeregowanych od projektów, które uzyskały największą liczbę punktów do projektów najniżej ocenionych (z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania).

1.3.12 W uzasadnionych sytuacjach, IOK ma prawo anulować ogłoszony konkurs np. w związku z:

- a) awarią systemu LSI;
- b) zmianą krajowych aktów prawnych/wytucznych wpływających w sposób istotny na proces wyboru projektów do dofinansowania (np. zmiana lub konieczność wprowadzenia dodatkowego kryterium wyboru projektów).

UWAGA W przypadku anulowania konkursu, IOK prześle do publicznej wiadomości informację o anulowaniu konkursu wraz z podaniem przyczyny we

wszystkich formach komunikacji, w jakich zostało opublikowane ogłoszenie o konkursie.

1.4 Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu

1.4.1 O dofinansowanie projektu mogą ubiegać się wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym m.in.:

- szkoły/placówki prowadzące kształcenie zawodowe i ich organy prowadzące,
- placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego,
- szkoły policealne różnego typu,
- pracodawcy/przedsiębiorcy/uczelnie,
- partnerzy społeczno – gospodarczy,
- podmioty wskazane w art. 62 a ustawy z dnia 7 września 1991 o *systemie oświaty* (organ prowadzący szkoły dla dorosłych, szkoły prowadzące kształcenie zawodowe lub placówki, o których mowa w art. 2 pkt. 3a – placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych; może je połączyć w zespół, zwany „centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego”).

1.4.2 Zgodnie z kryterium formalnym dla niniejszego konkursu, o dofinansowanie nie mogą ubiegać się podmioty:

- podlegające wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie na podstawie art. 207 ust. 4 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013 r., poz. 885 z późn. zm.);
- o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt. 1 Ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2012 r. poz. 769);

- o których mowa w art. 9 ust 1 pkt. 2a Ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. 2014 r. poz. 1417 ze zm.).

Powyższe zostanie zweryfikowane przez IOK przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu.

1.4.3 Dopuszcza się możliwość występowania o dofinansowanie realizacji projektu jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego nie posiadającej osobowości prawnej działającej zawsze w imieniu i na rzecz JST. Każda czynność cywilnoprawna dokonana przez kierownika gminnej, powiatowej i wojewódzkiej jednostki organizacyjnej musi opierać się na pełnomocnictwie, którego kwestie regulują odpowiednio: Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym*, Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o *samorządzie powiatowym* oraz Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o *samorządzie województwa*.

1.4.4 W przypadku jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego nieposiadających osobowości prawnej (np. szkoła, powiatowy urząd pracy, ośrodek pomocy społecznej) w polu 2.1 wniosku o dofinansowanie należy wpisać zarówno nazwę właściwej jednostki samorządu terytorialnego (JST) posiadającej osobowość prawną (np. gminy), jak i nazwę jednostki organizacyjnej (np. szkoły) w następujący sposób „nazwa JST/nazwa jednostki organizacyjnej”. W polach od 2.2 do 2.6 należy wpisać odpowiednie dane dotyczące jednostki organizacyjnej (np. szkoły), jeżeli ta jednostka będzie stroną umowy o dofinansowanie na podstawie przedłożonego pełnomocnictwa/upoważnienia lub innego równoważnego dokumentu albo odpowiednie dane dotyczące właściwej JST posiadającej osobowość prawną (np. gminy), jeżeli stroną umowy o dofinansowanie będzie niniejsza JST. Dane adresowe jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego nieposiadającej osobowości prawnej (np. szkoły) należy podać w polu 2.7 „Adres”. W polu 2.9 należy wskazać dane osoby do kontaktów roboczych.

1.5 Wycofanie wniosku

1.5.1 Wnioskodawcy przysługuje prawo pisemnego wystąpienia do IOK o wycofanie złożonego przez siebie wniosku o dofinansowanie projektu z dalszych etapów procedury udzielania dofinansowania. Powyższe wystąpienie Wnioskodawcy uznawane jest za skuteczne na każdym etapie oceny.

1.5.2 Prośba o wycofanie wniosku o dofinansowanie realizacji projektu złożona do IOK w formie pisemnej powinna zawierać następujące informacje:

- jasną deklarację chęci wycofania złożonego wniosku o dofinansowanie realizacji projektu,
- tytuł wniosku i jego sumę kontrolną oraz numer wniosku (jeżeli został już nadany przez IOK),
- pełną nazwę i adres Wnioskodawcy.

Pismo zawierające wolę wycofania wniosku powinno zostać podpisane czytelnie przez osobę upoważnioną do podejmowania decyzji w imieniu Wnioskodawcy wskazaną w punkcie 2.8 wniosku o dofinansowanie, która wcześniej w części X podpisywała złożony wniosek o dofinansowanie realizacji projektu. Wniosek zostanie wycofany z dalszych etapów procedury udzielania dofinansowania w terminie 5 dni roboczych od daty wpływu przedmiotowego pisma do IOK.

1.5.3 Wnioski, które zostały wycofane z oceny nie będą odsyłane Wnioskodawcom, lecz przechowywane w IOK. Istnieje możliwość osobistego odbioru wniosku w terminie do 14 dni kalendarzowych od daty wpływu do IOK pisma wycofującego wniosek.

1.6 Podstawa prawna

1. Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (DZ. URZ. C 326 Z 26.10.2012).
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17.12.2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320) – zwanego dalej rozporządzeniem ogólnym.
3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17.12.2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013)
4. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013)
5. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 26.06.2014)
6. Ustawa z dnia 11.07.2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1146, z późn. zm.), zwana dalej ustawą.
7. Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (RPO WŚ) zatwierdzony decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej z dnia 12.02.2015 roku (CCI 2014PL16M2OP013)
8. Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020 z dnia 03.03.2015 r., zwane dalej Wytycznymi w zakresie gromadzenia i przekazywania danych.
9. Wytyczne w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz

wniosek o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 31.03.2015 r.

10. Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020 z dnia 31.03.2015 r.

11. Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020 z dnia 31.03.2015 r.

12. Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 10.04.2015 r., zwane dalej Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków.

13. Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 22.04.2015 r.

14. Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020 z dnia 30.04.2015 r.

15. Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020 z dnia 08.05.2015 r.

16. Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020 z dnia 02.06.2015 r., zwane dalej Wytycznymi w obszarze edukacji.

17. Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 z dnia 08.05.2015 r., zwane dalej Wytycznymi w zakresie równości.

18. Wytyczne dotyczące form kosztów uproszczonych (wersja z września 2014 r.)

19. Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych dla RPO WŚ na lata 2014-2020, zwany dalej SZOOP RPO WŚ

20. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.)

21. Ustawa z dnia 26.06.1974 r. – Kodeks pracy (Dz. Dz. U. 1974 nr 24 poz. 141, z późn. zm.)

22. Ustawa z dnia 26.01.1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z późn. zm.)

23. Ustawa z dnia 07.09.1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
24. Ustawa z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, 613 z późn. zm.)
25. Ustawa z dnia 20.02.2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 357)
26. Ustawa z dnia 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.)
27. Ustawa z dnia 29.01.2004 r. prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, 984, 1047, 1473 z późn. zm.)
28. Ustawa z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), zwana dalej jako UFP.
29. Ustawa z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.).
30. Ustawa z dnia 25.03.2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 106, poz. 622 z późn. zm.).
31. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30.04.2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013, poz. 532).
32. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U z 2010 r. Nr 244, poz. 1626).
33. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U z 2012 r., poz. 7).
34. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. z 2012 r. poz. 184).
35. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22.03.2012 r. w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów za udział w przeprowadzaniu sprawdzianu i egzaminów oraz nauczycieli akademickich za udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego (Dz. U. poz. 334, z późn. zm.).

36. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14.09.2012 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 1117).

37. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69).

38. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17.01.2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

39. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej oraz sprawozdań o zaległych należnościach przedsiębiorców z tytułu świadczeń na rzecz sektora finansów publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 133, poz. 923).

UWAGA nieznanomość powyższych dokumentów może spowodować niewłaściwe przygotowanie wniosku o dofinansowanie.

W przypadku zmiany przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Wytycznych horyzontalnych lub zmiany przez IZ RPO WŚ 2014-2020 dokumentów programowych, IOK zastrzega sobie prawo do zmiany zapisów niniejszego Regulaminu konkursu w trakcie jego trwania. Informacja o ewentualnych zmianach wraz z wyjaśnieniem oraz terminem, od którego zmiany te obowiązują, będzie zamieszczana we wszystkich formach komunikacji, w jakich zostało opublikowane ogłoszenie o konkursie.

II. Przedmiot konkursu

2.1 Typy projektów

2.1.1 Przedmiotem konkursu są projekty określone dla **Poddziałania 8.5.1 Podniesienie jakości kształcenia zawodowego oraz wsparcie na rzecz tworzenia i rozwoju CKZiU (projekty konkursowe), w ramach Działania 8.5 Rozwój i wysoka jakość szkolnictwa zawodowego oraz kształcenia ustawicznego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020.**

Realizowane projekty w ramach Poddziałania 8.5.1 muszą przyczyniać się do osiągnięcia celu szczegółowego RPO WŚ 2014-2020, którym jest podniesienie jakości i atrakcyjności kształcenia zawodowego w kontekście przyszłego zatrudnienia uczniów szkół zawodowych.

2.1.2 Wsparciem mogą zostać objęte następujące typy projektów:

1. Realizacja staży i praktyk zawodowych dla wszystkich uczniów objętych wsparciem projektowym.
2. Realizacja dualnego podejścia do kształcenia i szkolenia – (teoria plus praktyka) dla wszystkich uczniów objętych wsparciem projektowym.
3. Rozwój współpracy szkół zawodowych z otoczeniem społeczno – gospodarczym, szczególnie z pracodawcami/przedsiębiorcami, ukierunkowanej na wspólny przegląd oferty edukacyjnej i szkoleniowej szkół i placówek oraz wypracowanie aktualnej oferty odpowiadającej na zapotrzebowanie rynku pracy.
4. Działania ukierunkowane na podnoszenie kompetencji uczniów poprzez realizację kompleksowych programów doradztwa zawodowego oraz opracowanie narzędzi diagnostycznych i materiałów metodycznych wspomagających proces rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów (oparte na współpracy różnych instytucji).
5. Dopuszczenie szkół i placówek kształcenia zawodowego w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne, umożliwiające realizację podstawy programowej kształcenia

w określonych zawodach (w tym narzędzi TIK) jako część projektów wspierających kształcenie zawodowe.

6. Upowszechnianie nowoczesnego nauczania poprzez rozwijanie metod aktywnego i praktycznego uczenia się (m.in. wykorzystanie TIK).

7. Zwiększanie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy uczniów i słuchaczy szkół/placówek kształcenia zawodowego (porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, kompetencje informatyczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne oraz inicjatywność i przedsiębiorczość).

8. Doskonalenie umiejętności nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu we współpracy z uczelniami i z pracodawcami/ przedsiębiorcami, jako część projektów wspierających kształcenie zawodowe (np. staże nauczycieli, instruktorów w przedsiębiorstwach).

9. Tworzenie i rozwój centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz wsparcie usług edukacyjnych realizowanych przez te podmioty lub inne zespoły realizujące zadania zbieżne z zadaniami CKZiU na rzecz kształcenia zawodowego uczniów, a także podejmujących działania w zakresie poradnictwa edukacyjno-zawodowego i informacji zawodowej poprzez:

- a) przygotowanie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji CKZiU lub innego zespołu realizującego zadania zbieżne z zadaniami CKZiU dla określonej branży;
- b) wsparcie realizacji zadań dla określonych branż przez CKZiU lub inne zespoły realizujące zadania zbieżne z zadaniami CKZiU.

UWAGA

Działania, o których mowa w pkt. 3-6 muszą być realizowane w połączeniu ze stażami i praktykami zawodowymi dla uczniów.

Wsparcie przewidziane w pkt. 9 lit. a musi być realizowane łącznie z lit. b, jako działanie uzupełniające.

Wsparcie w ramach przedsięwzięć wskazanych w typach projektów 6 i 7 skierowane jest w pierwszej kolejności do szkół lub placówek systemu oświaty, które osiągają najgorsze wyniki edukacyjne w regionie (załącznik nr IX do Regulaminu konkursu). W celu wyrównania poziomu kształcenia zawodowego w województwie

świętokrzyskim należy objąć wsparciem w pierwszej kolejności szkoły zawodowe, w których poziom zdawalności egzaminów zawodowych dla poszczególnych zawodów/kwalifikacji był niższy od średniej wojewódzkiej zdawalności egzaminu zawodowego dla określonego zawodu/kwalifikacji w danej sesji egzaminacyjnej oraz szkoły w których średni wojewódzki poziom zdawalności dla danego zawodu/kwalifikacji nie przekroczył 50%.

WAŻNE Wnioskodawca zobowiązany jest wskazać w części 1.6 wniosku o dofinansowanie projektu RPOWŚ 2014-2020 EFS typy operacji w ramach, których będą realizowane cele oraz zadania projektu.

2.1.3 W ramach projektów dla Poddziałania 8.5.1 wymagana jest:

1. Organizacja praktyk/staży u pracodawców lub przedsiębiorców z zastrzeżeniem, że:
  - a) praktyki zawodowe organizuje się dla uczniów zasadniczych szkół zawodowych w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy. Praktyki zawodowe realizowane w zasadniczej szkole zawodowej nie są formą praktycznej nauki zawodu, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu;
  - b) staże zawodowe organizowane w ramach kształcenia zawodowego praktycznego dotyczą uczniów techników i szkół policealnych, w których kształcenie zawodowe praktyczne nie jest realizowane u pracodawców lub przedsiębiorców ze względu na brak możliwości finansowania kosztów takiego kształcenia;
  - c) staże zawodowe wykraczające poza zakres kształcenia zawodowego praktycznego organizuje się dla uczniów techników i szkół policealnych w celu zwiększenia wymiaru praktyk zawodowych objętych podstawą programową nauczania danego zawodu;
  - d) staże zawodowe organizowane są również dla uczniów lub słuchaczy innych szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe.
2. Okres realizacji praktyki zawodowej lub stażu zawodowego wynosi minimum 150 godzin i nie więcej niż 970 godzin w odniesieniu do udziału jednego ucznia lub słuchacza w ww. formach wsparcia.

3. Za udział w praktyce zawodowej lub stażu zawodowym uczniowie otrzymują stypendium. Stypendium jest wypłacane za każde kolejne przepracowane 150 godzin. W przypadku realizacji praktyki zawodowej lub stażu zawodowego w wymiarze 970 godzin wysokość stypendium wyliczana jest proporcjonalnie. Wysokość stypendium nie może przekroczyć połowy średniego wynagrodzenia (brutto) za pracę w województwie świętokrzyskim, wyliczaną na podstawie aktualnych danych GUS. W przypadku staży zawodowych realizowanych w ramach kształcenia zawodowego praktycznego, o których mowa w pkt. 1 c, wysokość stypendium nie może być niższa niż to wynika z przepisów w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania, regulujących zasady wynagradzania młodocianych w kolejnych latach nauki.

4. Na czas trwania praktyki zawodowej lub stażu zawodowego jest zawierana pisemna umowa pomiędzy stronami zaangażowanymi w realizację praktyki zawodowej lub stażu zawodowego. Umowa powinna określać co najmniej wskazanie liczby godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, okres realizacji i miejsce odbywania praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, wynagrodzenie praktykanta lub stażysty, a także zobowiązanie do wyznaczenia opiekuna praktykanta lub stażysty po stronie podmiotu przyjmującego na praktykę zawodową lub staż zawodowy.

5. Praktyka zawodowa lub staż zawodowy są realizowane na podstawie programu opracowanego przez nauczyciela oraz dyrektora szkoły lub placówki systemu oświaty we współpracy z podmiotem przyjmującym uczniów na praktykę zawodową lub staż zawodowy. Program powinien być opracowany i przygotowany w formie pisemnej oraz powinien wskazywać konkretne cele edukacyjne (kompetencje i umiejętności), które osiągnie praktykant lub stażysta, treści edukacyjne, zakres obowiązków praktykanta lub stażysty a także harmonogram realizacji praktyki zawodowej lub stażu zawodowego.

Przy ustalaniu programu praktyki zawodowej lub stażu zawodowego powinny być uwzględnione predyspozycje psychofizyczne i zdrowotne, poziom wykształcenia oraz dotychczasowe kwalifikacje zawodowe praktykanta lub stażysty. Program praktyki zawodowej lub stażu zawodowego zawiera szczegółowe zasady dotyczące wyposażenia stanowiska pracy praktykanta lub stażysty podczas odbywania praktyki

zawodowej lub stażu zawodowego oraz procedur wdrażania praktykanta lub stażysty do pracy i monitorowania stopnia realizacji treści i celów edukacyjnych.

6. Podmiot przyjmujący na praktykę zawodową lub staż zawodowy:

- a) zapewnia odpowiednie stanowisko pracy praktykanta lub stażysty, wyposażone w niezbędne sprzęty, narzędzia i zaplecze, udostępnia warsztaty, pomieszczenia, zaplecze techniczne, zapewnia urządzenia i materiały zgodnie z programem praktyki zawodowej lub stażu zawodowego i potrzebami praktykanta lub stażysty wynikającymi ze specyfiki zadań wykonywanych przez praktykanta lub stażystę, wymogów technicznych miejsca pracy, a także z niepełnosprawności lub stanu zdrowia;
- b) szkoli praktykanta lub stażystę na zasadach przewidzianych dla pracowników w zakresie BHP, przepisów przeciwpożarowych oraz zapoznaje go z obowiązującym regulaminem pracy na stanowisku, którego dotyczy praktyka zawodowa lub staż zawodowy;
- c) sprawuje nadzór nad odbywaniem praktyki zawodowej lub stażu zawodowego w postaci wyznaczenia opiekuna praktyki lub stażu;
- d) monitoruje postępy i nabywanie nowych umiejętności przez praktykanta lub stażystę, a także stopień realizacji treści i celów edukacyjnych oraz regularnie udziela praktykantowi lub stażyście informacji zwrotnej;
- e) wydaje praktykantowi lub stażyście – niezwłocznie po zakończeniu praktyki zawodowej lub stażu zawodowego – dokument potwierdzający odbycie praktyki zawodowej lub stażu zawodowego. Dokument potwierdzający odbycie praktyki zawodowej lub stażu zawodowego zawiera co najmniej następujące informacje: datę rozpoczęcia i zakończenia praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, cel i program praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, opis zadań wykonywanych przez praktykanta lub stażystę, opis kompetencji uzyskanych przez praktykanta lub stażystę w wyniku praktyki zawodowej lub stażu zawodowego oraz ocenę praktykanta lub stażysty dokonaną przez opiekuna praktyki lub stażu.

7. Katalog wydatków przewidzianych w ramach projektu może uwzględniać koszty związane z odbywaniem praktyki zawodowej lub stażu zawodowego (np. koszty dojazdu, koszty zakupu odzieży roboczej, wyposażenie stanowiska pracy, koszty eksploatacji materiałów i narzędzi, szkolenia BHP praktykanta lub stażysty itp.)

w wysokości nieprzekraczającej 5 000 zł na 1 osobę odbywającą praktykę zawodową lub staż zawodowy. Powyższa kwota może zostać zwiększona jedynie w sytuacji konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z udziałem uczniów w praktyce zawodowej lub stażu zawodowym, wynikających ze zwiększonego wymiaru czasu trwania ww. form wsparcia.

8. Na etapie przygotowań do realizacji programu praktyki zawodowej lub stażu zawodowego są wyznaczani opiekunowie praktykantów lub stażystów. Każdy przyjęty praktykant lub stażysta ma przydzielonego opiekuna. Na jednego opiekuna praktyki lub stażu nie może przypadać jednocześnie więcej niż 6 praktykantów lub stażystów. Opiekun praktykanta lub stażysty jest wyznaczany po stronie podmiotu przyjmującego ucznia na praktykę zawodową lub staż zawodowy.

9. Do zadań opiekuna praktykanta lub stażysty należy w szczególności:

- a) diagnoza kompetencji i kwalifikacji praktykanta lub stażysty (we współpracy z nauczycielem);
- b) określenie celu i programu praktyki lub stażu (we współpracy z nauczycielem);
- c) udzielenie praktykantom lub stażystom informacji zwrotnej w trakcie realizacji oraz po zakończeniu praktyki zawodowej lub stażu zawodowego;
- d) nadzór nad prawidłową realizacją i harmonogramem praktyki zawodowej lub stażu zawodowego.

10. Koszty wynagrodzenia opiekuna praktykanta lub stażysty u pracodawcy powinny uwzględniać jedną z opcji:

- a) refundację pracodawcy wynagrodzenia opiekuna praktykanta lub stażysty w zakresie odpowiadającym częściowemu lub całkowitemu zwolnieniu go od świadczenia pracy na rzecz realizacji zadań związanych z opieką nad grupą praktykantów lub stażystów, o której mowa w pkt. 8 , przez okres 150 godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, w wysokości obliczonej jak za urlop wypoczynkowy, ale nie więcej niż 5000 zł brutto. Wysokość wynagrodzenia nalicza się proporcjonalnie do liczby godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego zrealizowanych przez uczniów;

- b) refundację pracodawcy dodatku do wynagrodzenia opiekuna praktykanta lub stażysty, w sytuacji, gdy nie został zwolniony od świadczenia pracy, w wysokości nieprzekraczającej 10% jego zasadniczego wynagrodzenia wraz ze wszystkimi składnikami wynagrodzenia wynikającego ze zwiększonego zakresu zadań (opieka nad grupą praktykantów lub stażystów, o której mowa w pkt. 8, ale nie więcej niż 500 zł brutto, za realizację 150 godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego). Wysokość wynagrodzenia nalicza się proporcjonalnie do liczby godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego zrealizowanych przez uczniów;
- c) refundację pracodawcy wynagrodzenia opiekuna praktykanta lub stażysty, który będzie pełnił funkcję instruktora praktycznej nauki zawodu i dla którego praca z uczniami będzie stanowić podstawowe zajęcie – do wysokości wynagrodzenia określonego w § 9 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu.

11. Wynagrodzenie przysługujące opiekunowi praktykanta lub stażysty jest wypłacane z tytułu wypełnienia obowiązków, o których mowa w pkt. 9, nie zależy natomiast od liczby uczniów, wobec których te obowiązki świadczy.

12. W przypadku staży zawodowych obejmujących realizację kształcenia zawodowego praktycznego we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami wsparcie kierowane będzie do tych szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, w których kształcenie zawodowe praktyczne nie jest realizowane u pracodawców lub przedsiębiorców ze względu na brak możliwości sfinansowania kosztów takiego kształcenia.

2.1.4 Projekty realizowane w ramach typu operacji **Rozwój współpracy szkół zawodowych z otoczeniem społeczno-gospodarczym, szczególnie z pracodawcami/przedsiębiorcami, ukierunkowanej na wspólny przegląd oferty edukacyjnej i szkoleniowej szkół i placówek oraz wypracowanie aktualnej oferty odpowiadającej na zapotrzebowanie rynku pracy** muszą przyczyniać się m.in. do:

- zwiększania udziału podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty w przygotowywaniu programów nauczania

oraz organizacji kształcenia praktycznego w miejscu pracy dla uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe;

- modernizacji oferty kształcenia zawodowego i dostosowania jej do potrzeb lokalnego lub regionalnego rynku pracy;
- zwiększenia dostępu uczniów, słuchaczy do nowoczesnych technik i technologii;
- wyposażenia uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w kwalifikacje zawodowe i kompetencje ogólne pożądane na rynku pracy.

1. Otoczenie społeczno-gospodarcze szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe należy rozumieć jako pracodawców, organizacje pracodawców, przedsiębiorców, organizacje przedsiębiorców, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe, organizacje pozarządowe, partnerów społecznych oraz innych interesariuszy zidentyfikowanych w diagnozie dokonywanej na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty w tym zakresie. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę, placówkę systemu oświaty lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym oraz zatwierdzona przez organ prowadzący.

Wsparcie w ramach typu projektu wskazanego w pkt. 2.1.4 może obejmować m.in.:

- podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, m.in. poprzez:
  - praktyki zawodowe organizowane u pracodawców lub przedsiębiorców dla uczniów zasadniczych szkół zawodowych;
  - staże zawodowe obejmujące realizację kształcenia zawodowego praktycznego we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami lub wykraczające poza zakres kształcenia zawodowego praktycznego;
  - wdrożenie nowych, innowacyjnych form kształcenia zawodowego;
  - dodatkowe zajęcia specjalistyczne realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, umożliwiające uczniom i słuchaczom

uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych;

- organizowanie kursów przygotowawczych na studia we współpracy ze szkołami wyższymi;
- udział w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych;
- wsparcie uczniów lub słuchaczy w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy;
- doradztwo edukacyjno-zawodowe;
- programy walidacji i certyfikacji odpowiednich efektów uczenia się zdobytych w ramach edukacji formalnej, pozaformalnej oraz kształcenia nieformalnego, prowadzące do zdobycia kwalifikacji zawodowych, w tym również kwalifikacji mistrza i czeladnika w zawodzie.

Powyższe działania muszą być prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów i słuchaczy objętych wsparciem.

- tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów;
- włączenie pracodawców lub przedsiębiorców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe oraz kwalifikacje mistrza i czeladnika w zawodzie, w tym m. in.: tworzenie przez pracodawców lub przedsiębiorców ośrodków egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów lub kwalifikacji, upoważnionych przez właściwą okręgową komisję egzaminacyjną do przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, udział pracodawców lub przedsiębiorców w egzaminach potwierdzających kwalifikacje w zawodach w charakterze egzaminatorów;
- tworzenie klas patronackich w szkołach;
- współpracę w dostosowywaniu oferty edukacyjnej w szkołach i w formach pozaszkolnych do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy, z uwzględnieniem zapotrzebowania na określone zawody;

- opracowanie lub modyfikację programów nauczania, z uwzględnieniem zapotrzebowania prognoz dotyczących wykształcenia w określonych branżach;
- współpracę szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z uczelniami wyższymi.

Przedsięwzięcia realizowane w projekcie muszą stanowić uzupełnienie działań prowadzonych przed złożeniem wniosku o dofinansowanie przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych przed złożeniem wniosku przez szkoły lub placówki systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) nie mogą ulec zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie (średniomiesięcznie). W przypadku staży zawodowych obejmujących realizację kształcenia zawodowego praktycznego we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami, wsparcie kierowane powinno być do tych szkół lub placówek systemu oświaty, w których kształcenie zawodowe praktyczne nie jest realizowane u pracodawców lub przedsiębiorców ze względu na brak możliwości sfinansowania kosztów takiego kształcenia.

Powyższe zostanie zweryfikowane przez IOK na podstawie *Oświadczenia* zawartego w części X wniosku o dofinansowanie.

2.1.5 Projekty realizowane w ramach typu operacji **Działania ukierunkowane na podnoszenie kompetencji uczniów poprzez realizację kompleksowych programów doradztwa zawodowego oraz opracowanie narzędzi diagnostycznych i materiałów metodycznych wspomagających proces rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów (oparte na współpracy różnych instytucji)** muszą przyczyniać się m.in. do poprawy dostępności, jakości i efektywności usług świadczonych w ramach doradztwa edukacyjno-zawodowego poprzez zwiększenie dostępu do usług doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach i placówkach systemu oświaty. Wsparcie udzielane w ramach projektów może również przyczyniać się do rozwijania współpracy instytucji i organizacji realizujących usługi w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego na szczeblu regionalnym i lokalnym.

Wsparcie w ramach ww. typu projektu może obejmować m.in.:

- uzyskiwanie kwalifikacji doradców edukacyjno-zawodowych przez osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach i placówkach, które nie posiadają kwalifikacji z tego zakresu oraz podnoszenie kwalifikacji doradców edukacyjno-zawodowych, realizujących zadania z zakresu edukacyjno-zawodowego w szkołach;
- tworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery (SPInKa);
- zewnętrzne wsparcie szkół w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Zapewnienie zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego musi być zgodne z Wytycznymi w obszarze edukacji oraz poniższymi warunkami:

- program zewnętrznego wsparcia powinien przyczynić się do zwiększenia dostępu do usług doradztwa edukacyjno-zawodowego opartych na rzetelnej informacji edukacyjno-zawodowej;
- zapewnienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej może obejmować tworzenie regionalnych systemów informacji edukacyjno-zawodowej;
- zakres wsparcia wynika z analizy indywidualnej sytuacji szkoły lub placówki systemu oświaty i odpowiada na jej specyficzne potrzeby;
- realizacja programów zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.

2.1.6 Projekty realizowane w ramach typu operacji **Doposażenie szkół i placówek kształcenia zawodowego w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne, umożliwiające realizację podstawy programowej kształcenia w określonych zawodach (w tym narzędzi TIK) jako część projektów wspierających kształcenie zawodowe** mogą obejmować wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego, które będą zgodne z następującymi warunkami:

- szczegółowym katalogiem wyposażenia pracowni lub warsztatów szkolnych dla 190 zawodów opracowanym przez MEN i udostępnionym za pośrednictwem strony internetowej www.koweziu.edu.pl;
- istnieje możliwość dopuszczenia sfinansowania w ramach projektów kosztów związanych z adaptacją pomieszczeń na potrzeby pracowni lub warsztatów szkolnych, wynikających m.in. z konieczności montażu zakupionego wyposażenia oraz zagwarantowania bezpiecznego ich użytkowania;

- wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych musi być dokonywane na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w tym zakresie, a także posiadanego przez nie wyposażenia;
- wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej. Realizacja wsparcia musi być dokonywana na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu w tym zakresie.

Wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej musi być zgodne ze szczegółowym wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK, na zakup których udziela się wsparcia finansowego, który został udostępniony za pośrednictwem strony internetowej www.men.gov.pl. Istnieje możliwość sfinansowania w ramach projektów kosztów związanych z adaptacją pomieszczeń na potrzeby pracowni szkolnych, wynikających m.in. z konieczności montażu zakupionego wyposażenia oraz zagwarantowania bezpiecznego ich użytkowania.

Należy mieć na uwadze, że pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK powinny być dostosowane do potrzeb ich użytkowników, w tym wynikających z niepełnosprawności.

Maksymalna wartość wsparcia finansowego na zakup pomocy dydaktycznych i narzędzi TIK w szkole lub placówce systemu oświaty, objętej wsparciem wynosi:

- dla szkół lub placówek systemu oświaty do 300 uczniów lub słuchaczy – 140 000 zł,
- dla szkół lub placówek systemu oświaty od 301 uczniów lub słuchaczy – 200 000 zł.

Wniosek o dofinansowanie projektu dotyczący *Wyposażenia szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty, w tym*

zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej¹ powinien zawierać zobowiązanie dotyczące osiągnięcia przez szkołę lub placówkę systemu oświaty objętą wsparciem w okresie do 6 miesięcy od daty zakończenia realizacji projektu, określonej w umowie o dofinansowanie projektu, wszystkich funkcjonalności wymienionych w Wytycznych w obszarze edukacji w pkt. 8, Podrozdział 3.4.

UWAGA W przypadku realizacji typu projektu 5 dotyczącego doposażenia szkół i placówek kształcenia zawodowego w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne – maksymalna wartość zakupionych środków trwałych wynosi **20%** wydatków kwalifikowalnych (włączając *cross-financing*).

Wnioskodawca realizujący typ operacji *Doposażenie szkół i placówek kształcenia zawodowego w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne, umożliwiające realizację podstawy programowej kształcenia w określonych zawodach (w tym narzędzi TIK) jako część projektów wspierających kształcenie zawodowe* zobowiązany jest do zachowania trwałości po zakończeniu realizacji projektu, zakupionego w ramach *cross-financingu* doposażenia, przez okres co najmniej równy z okresem jego realizacji, poprzez zamieszczenie deklaracji we wniosku o dofinansowanie.

Ww. przedsięwzięcia muszą stanowić uzupełnienie działań prowadzonych przed złożeniem wniosku o dofinansowanie przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu przez szkoły lub placówki systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) nie może ulec zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie (średniomiesięcznie).

Powyższe zostanie zweryfikowane przez IOK na podstawie Oświadczenia zawartego w części X wniosku o dofinansowanie.

2.1.7 Projekty realizowane w ramach typu operacji **Upowszechnianie nowoczesnego nauczania poprzez rozwijanie metod aktywnego i praktycznego uczenia się (m.in. wykorzystanie TIK)** mogą obejmować:

- a) podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub

---

¹ Szczegółowe informacje zawarte są w Wytycznych w obszarze edukacji, podrozdział 3.4.

placówek systemu oświaty oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego;

- b) kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów lub słuchaczy, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń.

Ww. wsparcie musi być dokonywane na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu w tym zakresie oraz musi być prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów objętych wsparciem w projekcie.

- c) programy rozwijania kompetencji cyfrowych uczniów lub słuchaczy poprzez naukę programowania, zgodnie z warunkami wskazanymi w Wytycznych w obszarze edukacji (podrozdział 3.4).

Przedsięwzięcia wskazane w pkt. 2.1.7 muszą stanowić uzupełnienie działań prowadzonych przed złożeniem wniosku o dofinansowanie przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu przez szkoły lub placówki systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) nie może ulec zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie (średniomiesięcznie).

Powyższe zostanie zweryfikowane przez IOK na podstawie *Oświadczenia* zawartego w części X wniosku o dofinansowanie.

2.1.8 Projekty realizowane w ramach typu operacji **Zwiększanie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy uczniów i słuchaczy szkół/placówek kształcenia zawodowego (porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, kompetencje informatyczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne oraz inicjatywność i przedsiębiorczość)** muszą przyczyniać się do rozwijania u uczniów i słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postawy/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy

zespołowej), które stanowią fundament dla dalszego podnoszenia kwalifikacji i umiejętności w ramach kształcenia przez całe życie.

Wsparcie udzielane w ramach realizowanych projektów może objąć:

- a) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej);
- b) kształtowanie i rozwijanie u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).

Wsparcie, o którym mowa w pkt. 2.1.8 a, może obejmować:

- kursy i szkolenia doskonalące (teoretyczne i praktyczne), studia podyplomowe;
- wspieranie istniejących, budowanie nowych i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli;
- realizację w szkole lub placówce systemu oświaty programów wspomaganiania;
- staże i praktyki nauczycieli realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia szkoły lub placówki systemu oświaty;
- współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami, np.: szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi;
- wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL.

Wsparcie, o którym mowa w pkt 2.1.8 b, może objąć:

- realizację projektów edukacyjnych w szkołach lub placówkach systemu oświaty objętych wsparciem;
- realizację dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia dla

- uczniów lub słuchaczy mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego;
- realizację różnych form rozwijających uzdolnienia;
  - wdrożenie nowych form i programów nauczania;
  - tworzenie i realizacja zajęć w klasach o nowatorskich rozwiązaniach programowych, organizacyjnych lub metodycznych;
  - organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów lub słuchaczy;
  - nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły lub placówki systemu oświaty (w tym m.in.: przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych;
  - wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL;
  - doradztwo edukacyjno–zawodowe dla uczniów lub słuchaczy, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
  - realizację zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą.

Realizacja wsparcia, o którym mowa w pkt. 2.1.8 a i b, musi być dokonywana na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu w tym zakresie, natomiast działania wymienione w pkt 2.1.8 a, muszą być prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów lub słuchaczy objętych wsparciem.

Przedsięwzięcia w ramach realizowanych projektów będą stanowiły uzupełnienie działań prowadzonych przed złożeniem wniosku o dofinansowanie przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych przed dniem przez szkoły lub placówki systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) nie może ulec zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie (średniomiesięcznie).

Powyższe zostanie zweryfikowane przez IOK na podstawie Oświadczenia zawartego w części X wniosku o dofinansowanie.

2.1.9 Projekty realizowane w ramach typu operacji **Doskonalenie umiejętności nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu we współpracy z uczelniami i z pracodawcami/ przedsiębiorcami, jako część projektów wspierających kształcenie zawodowe (np. staże nauczycieli, instruktorów w przedsiębiorstwach)** powinny przyczyniać się do zapewnienia nauczycielom kształcenia zawodowego oraz instruktorom praktycznej nauki zawodu, możliwości aktualizowania swojej wiedzy, w tym poprzez bezpośredni kontakt z rzeczywistym środowiskiem pracy.

1. Zakres wsparcia udzielanego w ramach ww. typu projektu może objąć m.in.:

- kursy kwalifikacyjne lub szkolenia doskonalące w zakresie tematyki związanej z nauczaniem zawodem;
- praktyki lub staże w instytucjach z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe;
- studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych albo obejmujące zakresem tematykę związaną z nauczaniem zawodem (branżowe, specjalistyczne);
- budowanie lub moderowanie sieci współpracy i samokształcenia;
- realizację programów wspomagania jako formy doskonalenia nauczycieli związanej z bezpośrednim wsparciem szkoły lub placówki systemu oświaty;
- programy walidacji i certyfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych w pracy dydaktycznej, ze szczególnym uwzględnieniem nadawania uprawnień egzaminatora w zawodzie instruktorom praktycznej nauki zawodu na terenie przedsiębiorstw;
- wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL.

Praktyki lub staże nauczycieli kształcenia zawodowego organizowane w instytucjach z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe powinny trwać minimum 40 godzin.

Studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne lub szkolenia powinny umożliwić uzyskanie przygotowania pedagogicznego lub kwalifikacji do zajmowania stanowiska

nauczyciela teoretycznych przedmiotów zawodowych lub praktycznej nauki zawodu zgodnie z przepisami w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.

UWAGA Zakres doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego powinien być zgodny z potrzebami wynikającymi z planu rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty prowadzącej kształcenie zawodowe oraz z zapotrzebowaniem rynku pracy.

2.1.10 Projekty realizowane w ramach typu operacji **Tworzenie i rozwój centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz wsparcie usług edukacyjnych realizowanych przez te podmioty lub inne zespoły realizujące zadania zbieżne z zadaniami CKZiU na rzecz kształcenia zawodowego uczniów, a także podejmujących działania w zakresie poradnictwa edukacyjno-zawodowego i informacji zawodowej poprzez:**

- a) **przygotowanie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji CKZiU lub innego zespołu realizującego zadania zbieżne z zadaniami CKZiU dla określonej branży;**
- b) **wsparcie realizacji zadań dla określonych branż przez CKZiU lub inne zespoły realizujące zadania zbieżne z zadaniami CKZiU²**

powinny przyczyniać się do utworzenia wysokiej jakości wyspecjalizowanych ośrodków kształcenia i szkolenia w poszczególnych branżach, ściśle współpracujących z pracodawcami oraz elastycznie reagujących na zmiany zachodzące na rynku pracy.

Wsparcie przewidziane w pkt. 2.1.10 a musi być realizowane łącznie z 2.1.10 b, jako działanie uzupełniające.

1. Projekty powinny przyczyniać się do:

- a) integracji i efektywnego wykorzystania potencjału technicznego i kadrowego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe;
- b) ułatwienia identyfikacji miejsc, w których zainteresowane osoby mogą uzyskać określone wykształcenie i kwalifikacje branżowe;
- c) podniesienia jakości kształcenia w zawodach i lepszego dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy.

---

² Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze edukacji na lata 2014-2020

Wsparcie udzielane w ramach projektów może być skierowane do szkół dla dorosłych, szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe, które mogą tworzyć CKZiU lub inne zespoły realizujące zadania zbieżne z zadaniami CKZiU.

Wsparcie udzielane w ramach projektów może być skierowane również do podmiotów korzystających z usług CKZiU albo innych podmiotów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU, w tym publicznych i niepublicznych szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, nauczycieli, uczniów i słuchaczy tych szkół, a także instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe.

2. Zakres wsparcia udzielanego w ramach projektów na rzecz przygotowania szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji CKZiU lub innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU obejmuje m.in.:

- a) wyposażenie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe wchodzących w skład CKZiU lub innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU w sprzęt i pomoce dydaktyczne do prowadzenia nauczania w zawodach z określonej branży;
- b) rozszerzenie lub dostosowanie oferty edukacyjnej świadczonej przez szkoły i placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe wchodzące w skład CKZiU lub innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU do realizacji nowych zadań;
- c) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe wchodzących w skład CKZiU lub innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU.

3. Wsparcie udzielane w ramach projektów na rzecz wyposażenia szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe wchodzących w skład CKZiU lub innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU jest realizowane zgodnie z następującymi warunkami:

- szczegółowym katalogiem wyposażenia pracowni lub warsztatów szkolnych dla 190 zawodów opracowanym przez MEN i udostępnionym za pośrednictwem strony internetowej www.koweziu.edu.pl
- istnieje możliwość dopuszczenia sfinansowania w ramach projektów kosztów związanych z adaptacją pomieszczeń na potrzeby pracowni lub warsztatów szkolnych, wynikających m.in. z konieczności montażu zakupionego wyposażenia oraz zagwarantowania bezpiecznego ich użytkowania;
- wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych musi być dokonywane na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w tym zakresie, a także posiadanego przez nie wyposażenia. Diagnoza powinna uwzględniać rekomendacje instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe;
- maksymalna wartość zakupionych środków trwałych wynosi 20% wydatków kwalifikowalnych (włączając *cross-financing*).

4. Zakres wsparcia udzielanego w ramach doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe wchodzących w skład CKZiU lub innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU, obejmuje formy wsparcia wymienione powyżej w 2.1.9.

5. W ramach projektów dopuszcza się możliwość finansowania działań realizowanych przez utworzone w ramach projektu CKZiU lub innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU, w tym m.in.:

- a) inicjowanie współpracy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym monitorowanie potrzeb ww. podmiotów w zakresie współpracy, także w zakresie staży nauczycieli lub praktycznej nauki zawodu uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- b) prowadzenie doskonalenia zawodowego nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami i uczelniami oraz ośrodkami doskonalenia nauczycieli;
- c) tworzenie sieci współpracy szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w danej branży w celu wymiany dobrych praktyk;

- d) wdrażanie i upowszechnianie nowych technologii;
- e) opracowywanie i upowszechnianie elastycznych form kształcenia zawodowego osób dorosłych, w tym osób dorosłych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- f) tworzenie wyspecjalizowanych ośrodków egzaminacyjnych;
- g) organizowanie praktyk pedagogicznych dla przyszłych nauczycieli kształcenia zawodowego oraz nauczycieli stażystów;
- h) realizacja usług doradztwa zawodowego;
- i) gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej o możliwościach kształcenia, szkolenia i zatrudnienia, w tym również wersji online, z uwzględnieniem aktualnej sytuacji na lokalnym/regionalnym rynku pracy;
- j) prowadzenie współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli realizujących zadania z zakresu doradztwa zawodowego.

2.2 Grupy docelowe

2.2.1 Zgodnie z obowiązującym Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, **projekty realizowane w ramach Poddziałania 8.5.1 muszą być skierowane bezpośrednio do następujących grup docelowych:**

- uczniowie szkół/placówek kształcenia zawodowego,
- nauczyciele kształcenia zawodowego,
- szkoły/placówki prowadzące kształcenie zawodowe,
- pracodawcy/przedsiębiorcy/uczelnie,
- partnerzy społeczno- gospodarczy,
- instruktorzy praktycznej nauki zawodu,
- słuchacze szkół/placówek kształcenia zawodowego,
- placówki kształcenia ustawicznego,
- osoby dorosłe,

➤ placówki kształcenia praktycznego.

2.2.2 Zgodnie z załącznikiem nr 3 do SZOOP RPO WŚ na lata 2014-2020 (Kryteria wyboru projektów) **projekty muszą** być skierowane do grup docelowych z obszaru województwa świętokrzyskiego (w przypadku osób fizycznych – uczą się, pracują lub zamieszkują na obszarze województwa świętokrzyskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego; w przypadku innych podmiotów – posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa świętokrzyskiego).

UWAGA Projekty przewidujące wsparcie grupy docelowej innej niż wskazana powyżej, będą odrzucane na etapie oceny merytorycznej.

2.2.3 Każdy projekt realizowany w ramach niniejszego konkursu powinien zawierać analizę uwzględniającą sytuację kobiet i mężczyzn na danym obszarze oraz ocenę wpływu projektu na sytuację płci. Wyniki przeprowadzonej analizy powinny być podstawą do planowania działań i doboru instrumentów, adekwatnych do zdefiniowanych problemów.

2.2.4 Ocena zgodności projektu z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn odbywać się będzie na podstawie standardu minimum. *Instrukcja standardu minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn* znajduje się w *Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 EFS* – stanowiąca załącznik nr II do Regulaminu konkursu.

2.2.5 Wszystkie działania świadczone w ramach projektów, w których na etapie rekrutacji zidentyfikowano możliwość udziału osób z niepełnosprawnościami powinny być realizowane w budynkach dostosowanych architektonicznie, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zmianami oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.) oraz z zasadami wiedzy technicznej.

2.2.6 Szczegółowe informacje dotyczące zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym zasady stosowania mechanizmu racjonalnych usprawnień w projekcie wraz z przykładowym katalogiem kosztów zostały uwzględnione w *Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób*

z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

2.2.7 Warunkiem kwalifikowania uczestnika do projektu jest uzyskanie danych wskazanych w *Wytycznych w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014 – 2020* oraz w *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014 - 2020* (załącznik nr 16), tj. m.in. płeć, status na rynku pracy, wiek, wykształcenie, lub danych podmiotu, potrzebnych do monitorowania wskaźników kluczowych oraz przeprowadzenia ewaluacji, oraz zobowiązanie osoby fizycznej do przekazania informacji na temat jej sytuacji po opuszczeniu projektu.

2.3 Wymagane wskaźniki

2.3.1 Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie zobowiązany jest przedstawić w cz. 3.1 wniosku o dofinansowanie projektu wskaźniki produktu oraz wskaźniki rezultatu – przy których należy określić odpowiednie wartości, sposób pomiaru a także źródło danych służące do ich pomiaru. We wniosku należy wybrać wszystkie adekwatne wskaźniki produktu i rezultatu dostępne w LSI dla Poddziałania 8.5.1 oraz w zależności od potrzeb zdefiniować wskaźniki specyficzne dla projektu.

UWAGA W zależności od zakresu projektu Wnioskodawca ma obowiązek wybrania co najmniej jednego wskaźnika produktu lub rezultatu ze wskaźników dostępnych w LSI (jeśli takie występują).

TYPY WSKAŹNIKÓW

1. **Wskaźniki produktu** – wskaźniki te dotyczą realizowanych działań. Są to zarówno wytworzone dobra, jak i usługi świadczone na rzecz uczestników podczas realizacji projektu.

2. **Wskaźniki rezultatu** – wskaźniki te określają efekty zrealizowanych działań w odniesieniu do osób lub podmiotów, np. w postaci zmiany sytuacji na rynku pracy. W celu ograniczenia wpływu czynników zewnętrznych na wartość wskaźnika rezultatu, powinien on być jak najbliżej powiązany z działaniami wdrażanymi

w ramach odpowiedniego Priorytetu Inwestycyjnego. Oznacza to, że wskaźniki rezultatu obrazują efekt wsparcia udzielonego danej osobie/podmiotowi i nie obejmują efektów dotyczących grupy uczestników/podmiotów, która nie otrzymała wsparcia.

UWAGA Wnioskodawca (Beneficjent) na etapie realizacji projektu zobligowany jest do monitorowania w projekcie wszystkich wskaźników.

2.3.2 Wnioskodawca zgodnie z realizowanym typem projektu zobowiązany jest do zawarcia we wniosku poniższych wskaźników:

Wskaźniki rezultatu bezpośredniego

- *Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu.*

Definicja: pojęcie kwalifikacji jest zgodna z definicją zawartą w części dot. wskaźników EFS monitorowanych we wszystkich priorytetach inwestycyjnych dla wskaźnika liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu. Fakt nabycia kompetencji będzie weryfikowany w ramach następujących etapów:

- a) ETAP I – Zakres – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie lub w regulaminie konkursu grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz wybranie obszaru interwencji EFS, który będzie poddany ocenie,
- b) ETAP II – Wzorzec – zdefiniowanie we wniosku o dofinansowanie lub w regulaminie konkursu standardu wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań projektowych,
- c) ETAP III – Ocena – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie opracowanych kryteriów oceny po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie,
- d) ETAP IV – Porównanie – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie.

Kompetencja to wyodrębniony zestaw efektów uczenia się/kształcenia. Opis kompetencji zawiera jasno określone warunki, które powinien spełniać uczestnik projektu ubiegający się o nabycie kompetencji, tj. wyczerpującą informację o efektach uczenia się dla danej kompetencji oraz kryteria i metody ich weryfikacji.

Wykazywać należy wyłącznie kwalifikacje/kompetencje osiągnięte w wyniku interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach konkursu dla Poddziałania 8.5.1 wartość powyższego wskaźnika została określona na poziomie 80%.

- *Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS.*

Definicja: liczba szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe wykorzystujących doposażenie zakupione w ramach programu do prowadzenia zajęć edukacyjnych. Wykorzystanie doposażenia jest weryfikowane na reprezentatywnej próbie szkół/placówek objętych wsparciem w ramach RPO WŚ na lata 2014-2020 do 4 tygodni po zakończeniu projektu w ramach wizyt monitoringowych przez pracowników IOK/ Instytucji Zarządzającej RPO WŚ na lata 2014-2020.

W ramach konkursu dla Poddziałania 8.5.1 wartość powyższego wskaźnika została określona na poziomie 97%.

Wskaźniki produktu:

- *Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie.*

Definicja: liczba nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem, w tym:

- liczbę osób przygotowanych do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych w ramach studiów podyplomowych lub innych form doskonalenia;
- liczbę nauczycieli uczestniczących w formach doskonalenia zawodowego organizowanych we współpracy z uczelniami;
- liczbę nauczycieli uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawców o czasie trwania nie krótszym niż dwa tygodnie;
- liczbę nauczycieli objętych wspomaganiami realizowanymi przez placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne

i biblioteki pedagogiczne oraz uczestniczących w sieciach współpracy i samokształcenia.

W ramach konkursu dla Poddziałania 8.5.1 wartość powyższego wskaźnika została określona na poziomie 91.

- *Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy.*

Definicja: liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem bezpośrednim w ramach programu w postaci staży i praktyk u pracodawcy. Pod pojęciem stażu realizowanego w ramach wszystkich typów operacji należy rozumieć takie formy nabywania umiejętności praktycznych, których zakres wykracza poza ramy określone dla praktyki zawodowej. Staże mogą zatem obejmować kształcenie zawodowe praktyczne realizowane w ramach praktycznej nauki zawodu (pnz) lub wykraczać poza zakres pnz. Zasady realizacji pnz określa Rozporządzenie MEN z dnia 15 grudnia 2010 roku w sprawie praktycznej nauki zawodu.

W ramach konkursu dla Poddziałania 8.5.1 wartość powyższego wskaźnika została określona na poziomie 429.

- *Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego.*

Definicja: liczba szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe wyposażonych/doposażonych w ramach programu w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne zapewniające wysoką jakość kształcenia i umożliwiające realizację podstawy programowej kształcenia w zawodach. Moment pomiaru wskaźnika rozumiany jest jako dzień dostarczenia sprzętu/materiałów dydaktycznych do szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe.

W ramach konkursu dla Poddziałania 8.5.1 wartość powyższego wskaźnika została określona na poziomie 19.

- *Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie.*

Definicja: liczba jednostek systemu oświaty istniejących lub nowoutworzonych realizujących zadania zbieżne z zadaniami centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego (CKZiU), tj. współpracujących z pracodawcami i organizacjami pracodawców oraz prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe, a także podejmujących działania w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, w tym również dla osób dorosłych.

W ramach konkursu dla Poddziałania 8.5.1 wartość powyższego wskaźnika została określona na poziomie 1.

2.3.3 Podstawowe zasady dotyczące pomiaru wskaźników w projekcie.

1) Za rozpoczęcie udziału w projekcie co do zasady uznaje się przystąpienie do pierwszej formy wsparcia w ramach projektu. Niemniej, dopuszcza się, aby moment rozpoczęcia udziału w projekcie był zbieżny z momentem zrekrutowania do projektu – gdy charakter wsparcia uzasadnia prowadzenie rekrutacji na wcześniejszym etapie realizacji projektu.

2) W celu rozpoczęcia udziału osoby w projekcie niezbędne jest podanie przez nią lub jej opiekuna prawnego danych osobowych. Uczestnika projektu należy poinformować o możliwości odmowy podania danych wrażliwych³, o obowiązku przekazania danych po zakończeniu projektu potrzebnych do wyliczenia wskaźników rezultatu bezpośredniego (np. status na rynku pracy, udział w kształceniu lub szkoleniu) do 4 tygodni od zakończenia udziału w projekcie oraz możliwości przyszłego udziału w badaniu ewaluacyjnym.

3) Warunkiem koniecznym do udziału w projekcie uczestnika będącego osobą fizyczną jest wprowadzenie następujących danych osobowych: status na rynku pracy, wiek, wykształcenie, płeć, sytuacja gospodarstwa domowego⁴. Jeżeli nie jest możliwe określenie wszystkich wymaganych danych osobowych, nie można wykazywać danej osoby jako uczestnika projektu, a co za tym idzie – powiązanych z nim wskaźników produktu i rezultatu.

---

³ Konsekwencje odmowy wskazano w punktach 4 – 6.

⁴ Informacje dot. sytuacji gospodarstwa domowego, o których mowa, odnoszą się do następujących wskaźników wspólnych: liczba osób żyjących w gospodarstwach domowych bez osób pracujących, objętych wsparciem w programie; liczba osób żyjących w gospodarstwie domowym bez osób pracujących, z dziećmi pozostającymi na utrzymaniu, objętych wsparciem w programie; liczba osób żyjących w gospodarstwie składających się z jednej osoby dorosłej i dzieci pozostających na utrzymaniu, objętych wsparciem w programie. Szczegółowe definicje wskaźników zostały wskazane w załączniku nr 2 Wytucznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

- 4) W sytuacji gdy uczestnik będący osobą fizyczną lub jego opiekun prawny nie udzieli informacji na temat danych wrażliwych⁵ (tj. osoby z niepełnosprawnościami; migranci, osoby obcego pochodzenia i mniejszości; osoby z innych grup w niekorzystnej sytuacji społecznej) istnieje możliwość wprowadzenia niekompletnych w ww. zakresie danych uczestnika pod warunkiem udokumentowania przez Beneficjenta, iż działania w celu zebrania przedmiotowych danych zostały podjęte. Niekompletność danych w ww. zakresie nie oznacza niekwalifikowalności danego uczestnika z wyjątkiem sytuacji opisanej w punkcie 5.
- 5) Odmowa podania informacji dotyczących danych wrażliwych w przypadku projektu skierowanego do grup charakteryzujących się przedmiotowymi cechami, skutkuje brakiem możliwości weryfikacji kwalifikowalności uczestnika oraz prowadzi do niezakwalifikowania się do udziału w projekcie.
- 6) Uczestnika biorącego udział w więcej niż jednym projekcie wspieranym z EFS należy wykazać w każdym projekcie, w którym otrzymał wsparcie.
- 7) W przypadku wskaźników odnoszących się do uczniów i nauczycieli odnotowuje się informacje o udziale danej osoby w projekcie zgodnie z zakresem wskazanym w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 oraz w Wytycznych w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020.
- 8) Dane dla wszystkich wskaźników odnoszących się do uczestników będących osobami fizycznymi są monitorowane w podziale na płeć.
- 9) Wiek uczestników projektów będących osobami fizycznymi liczony jest na podstawie daty urodzenia i mierzony w dniu rozpoczęcia udziału w projekcie.
- 10) Zakończenie udziału w projekcie należy rozumieć jako zakończenie udziału zgodnie z założeniami projektu lub przedwczesne opuszczenie projektu (tj. przerwanie udziału w projekcie przed zakończeniem zaplanowanych dla niego form wsparcia).
- 11) Dane uczestnika zbierane są w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, a więc przedwczesne zakończenie uczestnictwa nie rzutuje na wartości wskaźników produktu. Uczestnika projektu należy wykazać w Centralnym Systemie

---

⁵ Wskaźniki oznaczone ** w Rozporządzeniu EFS oraz Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Teleinformatycznym (tj. SL2014) w momencie rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.

12) Wskaźniki rezultatu dotyczące wieku powiązane są ze wskaźnikami produktu i sytuacją uczestnika w momencie rozpoczęcia udziału we wsparciu. Z uwagi na fakt, iż wiek uczestników mierzony jest w dniu rozpoczęcia udziału w interwencji, wskaźniki rezultatu bezpośredniego uwzględniające wiek, odnoszą się do wieku uczestnika w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie. Powyższe rozwiązanie ma na celu zapewnienie zgodności między grupą docelową wykazaną we wskaźniku produktu ze wskaźnikiem rezultatu.

13) Rozpoczęcie udziału we wsparciu odnotowywane jest poprzez wskaźniki produktu, natomiast sytuacja po zakończeniu wsparcia monitorowana jest we wskaźnikach rezultatu bezpośredniego.

14) Łączna liczba osób uczestniczących w programie określana jest jako suma wartości wskaźników dotyczących statusu na rynku pracy: osoby bezrobotne, osoby bierne zawodowo, osoby pracujące. Trzy wskazane wskaźniki są rozłączne – osoba nie może być wykazana jednocześnie w więcej niż jednej z powyższych kategorii.

15) Uznanie wydatków poniesionych na uczestnika za niekwalifikowalne nie powoduje pomniejszenia wartości wskaźników natomiast uznanie niekwalifikowalności uczestnika projektu (np. niewpisującego się w katalog grupy docelowej) powoduje pomniejszenie wartości wskaźników.

16) Szczegółowe informacje dot. kwalifikowalności uczestników znajdują się w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*.

2.4 Wymagania dotyczące partnerstwa

2.4.1 Projekty dofinansowane w ramach niniejszego konkursu mogą być realizowane w partnerstwie.

2.4.2 W zakresie wymagań dotyczących partnerstwa Wnioskodawca zobowiązany jest stosować w szczególności przepisy Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz SZOOP RPO WŚ na lata 2014-2020.

Najważniejsze kwestie dotyczące realizacji zasady partnerstwa:

1) Utworzenie lub zainicjowanie partnerstwa musi nastąpić przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Oznacza to, że partnerstwo musi zostać utworzone albo zainicjowane przed rozpoczęciem realizacji projektu. Wszyscy partnerzy muszą być jednak wskazani we wniosku.

2) Postanowienia w pkt. 1 nie mają zastosowania do sytuacji, kiedy w trakcie realizacji projektu wprowadzany jest dodatkowy partner (kolejny lub w miejsce dotychczasowego partnera, który np. zrezygnował).

3) Wnioskodawca projektu, będący stroną umowy o dofinansowanie, pełni rolę lidera partnerstwa.

4) Partner jest zaangażowany w realizację całego projektu, co oznacza, że uczestniczy również w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie i zarządzaniu projektem, przy czym partner może uczestniczyć w realizacji tylko części zadań w projekcie.

5) Udział partnerów (wniesienie zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych) wiąże się z poniesieniem i wykazaniem we wniosku kosztów związanych z działaniami projektowymi.

6) Zgodnie z art. 33 ustawy pomiędzy Wnioskodawcą, a partnerem zawarta zostaje pisemna umowa o partnerstwie lub porozumienie, określająca w szczególności:

- przedmiot porozumienia albo umowy;
- prawa i obowiązki stron;
- zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie;
- partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu;

- sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, umożliwiający określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów;
- sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązywania się stron z porozumienia lub umowy;
- sposób egzekwowania przez Wnioskodawcę od partnerów projektu skutków wynikających z zastosowania reguły proporcjonalności z powodu nieosiągnięcia założeń projektu z winy partnera.

7) Przed zawarciem umowy lub wydaniem decyzji o dofinansowaniu projektu, dokumentem wymaganym przez Instytucję Organizującą Konkurs (IOK), jest umowa partnerska lub porozumienie, szczegółowo określająca reguły partnerstwa, w tym zwłaszcza wskazująca wiodącą rolę jednego podmiotu (Beneficjenta/Lidera) reprezentującego partnerstwo, który ostatecznie jest odpowiedzialny za realizację całości projektu oraz jego rozliczenie.

UWAGA Umowa o partnerstwie lub porozumienie będzie weryfikowane w zakresie spełniania wymogów określonych w pkt. 6.

8) Zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy, Wnioskodawca, będący jednostką sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych dokonuje wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów. W szczególności zobowiązany jest do:

- ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem terminu co najmniej 21dni na zgłaszanie się partnerów;
- uwzględnienia przy wyborze partnerów: zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze;
- podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera.

9) Porozumienie lub umowa o partnerstwie nie mogą być zawarte pomiędzy podmiotami powiązаныmi w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE)

nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1).

2.4.3 W przypadku podmiotów innych niż podmioty, o których mowa w pkt. 8, nie może zostać zawarte partnerstwo obejmujące podmioty, które mają którekolwiek z następujących relacji ze sobą nawzajem i nie istnieje możliwość nawiązania równoprawnych relacji partnerskich:

- a) jeden z podmiotów posiada samodzielnie lub łącznie z jednym lub więcej podmiotami, z którymi jest powiązany w rozumieniu niniejszego akapitu powyżej 50% kapitału drugiego podmiotu (dotyczy podmiotów prowadzących działalność gospodarczą), przy czym wszyscy partnerzy projektu traktowani są łącznie jako strona partnerstwa, która łącznie nie może posiadać powyżej 50% kapitału drugiej strony partnerstwa, czyli lidera projektu;
- b) jeden z podmiotów ma większość praw głosu w drugim podmiocie;
- c) jeden z podmiotów, który jest akcjonariuszem lub wspólnikiem drugiego podmiotu, kontroluje samodzielnie, na mocy umowy z innymi akcjonariuszami lub wspólnikami drugiego podmiotu, większość praw głosu akcjonariuszy lub wspólników w drugim podmiocie;
- d) jeden z podmiotów ma prawo powoływać lub odwoływać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego drugiego podmiotu;
- e) jeden z podmiotów ma prawo wywierać dominujący wpływ na drugi podmiot na mocy umowy zawartej z tym podmiotem lub postanowień w akcie założycielskim lub umowie spółki lub statucie drugiego podmiotu (dotyczy to również prawa wywierania wpływu poprzez powiązania osobowe istniejące między podmiotami mającymi wejść w skład partnerstwa).

2.4.4 W ramach partnerstwa nie dopuszczalne są następujące sytuacje:

- a) zawarcie partnerstwa przez podmiot z własną jednostką organizacyjną. W przypadku administracji samorządowej i rządowej oznacza to, iż organ administracji nie może uznać za partnera podległej mu jednostki budżetowej (nie dotyczy to jednostek nadzorowanych przez organ administracji oraz tych

jednostek podległych organowi administracji, które na podstawie odrębnych przepisów mają osobowość prawną);

b) angażowanie jako personelu projektu pracowników partnerów przez Wnioskodawcę i odwrotnie;

c) zlecenie zakupu towarów lub usług pomiędzy Wnioskodawcą, a partnerami i odwrotnie;

2.4.5 Wnioskodawca (lider) może przekazywać środki partnerom na finansowanie ponoszonych przez nich kosztów. Koszty te wynikają z wykonania zadań określonych we wniosku. Realizacja ww. zadań nie oznacza świadczenia usług na rzecz Beneficjenta – Wnioskodawcę (lidera).

2.4.6 Partner zobowiązany jest ponosić wydatki zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz zgodnie z Regulaminem konkursu.

2.4.7 Wszystkie płatności dokonywane w związku z realizacją projektu pomiędzy Wnioskodawcą (liderem), a partnerami dokonywane są za pośrednictwem wyodrębnionego dla projektu rachunku bankowego Wnioskodawcy (lidera).

Niezależnie od podziału zadań i obowiązków w ramach partnerstwa, to odpowiedzialność za prawidłową realizację projektu ponosi Wnioskodawca (lider partnerstwa) – jako strona umowy o dofinansowanie.

2.4.8 W przypadku rezygnacji partnera z udziału w projekcie lub wypowiedzenia partnerstwa przez dotychczasowego partnera – Wnioskodawca (Beneficjent), za zgodą IOK, niezwłocznie wprowadza do projektu nowego partnera. Przy czym zmiany dotyczące wprowadzenia do realizowanego projektu dodatkowego, nieprzewidzianego we wniosku o dofinansowanie tego projektu, partnera traktowane są jako zmiany w projekcie i wymagają zgłoszenia oraz uzyskania pisemnej zgody IOK na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie.

2.4.9 Informacje w zakresie partnerstwa należy wskazać we wniosku zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPO WŚ na lata 2014-2020 EFS* (stanowiącą załącznik nr II do Regulaminu konkursu).

2.5 Zasady finansowania wydatków

2.5.1 Okres kwalifikowalności wydatków projektu złożonego w odpowiedzi na konkurs jest równoznaczny z okresem realizacji wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu.

2.5.2 Początek okresu kwalifikowalności wydatków stanowi data podpisania umowy o dofinansowanie, wyjątek stanowią poniższe sytuacje:

- koszty zabezpieczeń zostały poniesione przed podpisaniem umowy (pod warunkiem przyjęcia projektu do realizacji);
- data podpisania umowy jest późniejsza niż data rozpoczęcia realizacji projektu podana w zaakceptowanym wniosku;
- początek okresu kwalifikowalności stanowi data rozpoczęcia realizacji projektu.

2.5.3 Po zakończeniu realizacji projektu możliwe jest kwalifikowanie wydatków poniesionych po dniu wskazanym jako dzień zakończenia realizacji projektu pod warunkiem, że wydatki te odnoszą się do okresu realizacji projektu i zostaną uwzględnione w końcowym wniosku o płatność.

2.5.4 Koszty projektu są przedstawiane we wniosku o dofinansowanie w formie budżetu zadaniowego. Dodatkowo we wniosku o dofinansowanie wykazywany jest szczegółowy budżet ze wskazaniem kosztów jednostkowych, który jest podstawą do oceny kwalifikowalności wydatków projektu na etapie oceny wniosku o dofinansowanie.

2.5.5 Podstawowe zasady w zakresie konstruowania kosztów bezpośrednich i pośrednich w projekcie.

KOSZTY BEZPOŚREDNIE

1) Koszty bezpośrednie w ramach projektu powinny zostać oszacowane należycie i racjonalnie z zastosowaniem warunków i procedur kwalifikowalności określonych w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego*

Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 (zwanymi dalej Wytyczne) oraz z uwzględnieniem cen rynkowych wskazanych w taryfikatorze, który jest załącznikiem nr VIII do Regulaminu konkursu.

2) Limit kosztów bezpośrednich w ramach budżetu zadaniowego na etapie Wnioskowania o środki powinien wynikać ze szczegółowej kalkulacji kosztów jednostkowych wykazanej we wniosku o dofinansowanie, tj. szczegółowym budżecie projektu.

3) We wniosku o dofinansowanie należy wskazać formę zaangażowania i szacunkowy wymiar czasu pracy personelu projektu niezbędnego do realizacji zadań merytorycznych (etat/liczba godzin), co stanowi podstawę do oceny kwalifikowalności wydatków personelu projektu na etapie wyboru projektu oraz w trakcie jego realizacji.

4) Przy rozliczaniu poniesionych wydatków nie jest możliwe przekroczenie łącznej kwoty wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu, wynikającej z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu. Ponadto Wnioskodawcę obowiązują limity wydatków wskazane w odniesieniu do każdego zadania w budżecie projektu w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu.

5) Beneficjent może dokonywać przesunięć w budżecie projektu określonym we wniosku do 10% wartości środków w odniesieniu do zadania, z którego przesuwane są środki jak i do zadania, na które przesuwane są środki w stosunku do zatwierdzonego wniosku bez konieczności zachowania wymogu, o którym mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 3.

Przesunięcia, o których mowa nie mogą:

- a) zwiększać łącznej wysokości wydatków dotyczących *cross-financingu* w ramach projektu;
- b) zwiększać łącznej wysokości wydatków odnoszących się do zakupu środków trwałych;
- c) zwiększać łącznej wysokości wydatków ponoszonych poza terytorium kraju i UE;
- d) zwiększać łącznej wysokości wydatków dotyczących zlecenia usługi merytorycznej;

- e) wpływać na wysokość i przeznaczenie pomocy publicznej i/lub pomocy *de minimis* przyznanej Wnioskodawcy (Beneficjentowi) w ramach projektu;
- f) dotyczyć kosztów rozliczanych ryczałtowo.

W przypadku, gdy dokonane przesunięcia powodują przesunięcie pomiędzy wydatkami bieżącymi i majątkowymi zaplanowanymi w budżecie projektu, Beneficjent zobligowany jest do zgłoszenia IOK – w formie pisemnej tego faktu.

6) W przypadku wystąpienia oszczędności w projekcie powstałych w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub zasady konkurencyjności, przekraczających 10% środków alokowanych na dane zadanie, mogą one być wykorzystane przez Beneficjenta wyłącznie za pisemną zgodą IOK pod warunkiem, że będzie się to wiązało ze zwiększeniem wartości wskaźników odnoszących się do celów projektu określonych we wniosku przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, chyba że Beneficjent wykaże konieczność przeznaczenia oszczędności na pokrycie wydatków poniesionych w wyższej wysokości niż zaplanowana w wyniku znaczącego wzrostu cen.

IOK może również wyrazić zgodę na wykorzystanie oszczędności w przypadku, gdy Beneficjent wykaże nowe rezultaty w projekcie, które mają wpływ na określone przez IOK wskaźniki dla Programu.

W przypadku braku zgody IOK oszczędności pomniejszają wartość projektu, a IOK może aneksować umowę pomniejszając wartość projektu.

KOSZTY POŚREDNIE

1) Koszty pośrednie stanowią koszty administracyjne związane z obsługą projektu, (szczegółowy katalog określają *Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, podrozdział 8.4).

2) W ramach kosztów pośrednich nie są wykazywane wydatki objęte *cross-financingiem*.

3) Koszty pośrednie rozliczane są wyłącznie z wykorzystaniem następujących stawek ryczałtowych:

- a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości do 1 mln PLN włącznie;
- b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości powyżej 1 mln PLN do 2 mln PLN włącznie;
- c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości powyżej 2 mln PLN do 5 mln PLN włącznie;
- d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości przekraczającej 5 mln PLN (z zastrzeżeniem pkt. 6-8 Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków).

2.5.6 Wydatki niekwalifikowane

- 1) Do katalogu wydatków niekwalifikowalnych należą między innymi:
  - a) prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut;
  - b) odsetki od zadłużenia, z wyjątkiem wydatków ponoszonych na subsydiowanie odsetek lub na dotacje na opłaty gwarancyjne w przypadku udzielania wsparcia na te cele;
  - c) koszty pożyczki lub kredytu zaciągniętego na prefinansowanie dotacji;
  - d) kary i grzywny;
  - e) świadczenia realizowane ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS);
  - f) rozliczenie notą obciążeniową zakupu rzeczy będącej własnością Beneficjenta lub prawa przysługującego Beneficjentowi;
  - g) wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON);
  - h) wydatki poniesione na zakup używanego środka trwałego, który był w ciągu 7 lat wstecz (w przypadku nieruchomości 10 lat) współfinansowany ze środków unijnych lub z dotacji krajowych;
  - i) podatek VAT, który może zostać odzyskany na podstawie przepisów krajowych, tj. ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054, z późn. zm.);
  - j) zakup lokali mieszkalnych, za wyjątkiem wydatków dokonanych w ramach celu tematycznego 9 *Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem*

i wszelką dyskryminacją, poniesionych zgodnie z Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020;

k) transakcje dokonane w gotówce, których wartość przekracza równowartość 15 000 euro przeliczonych na PLN bez względu na liczbę wynikających z danej transakcji płatności, zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 584);

l) wydatki związane z zakupem nieruchomości i infrastruktury oraz z dostosowaniem lub adaptacją budynków i pomieszczeń, za wyjątkiem wydatków ponoszonych jako *cross-financing*.

UWAGA Wydatki uznane za niekwalifikowalne, a związane z realizacją projektu ponosi Wnioskodawca (Beneficjent) jako strona umowy o dofinansowanie projektu.

2.5.7 Zlecenie usług merytorycznych w projekcie

1) Zlecenie usługi merytorycznej w ramach projektu oznacza powierzenie wykonawcom zewnętrznym, nie będącym personelem projektu, realizacji działań merytorycznych przewidzianych w ramach danego projektu, np. zlecenie usługi szkoleniowej.

Jako „zlecenia usługi merytorycznej” nie należy rozumieć:

- a) zakupu pojedynczych towarów lub usług np. cateringowych lub hotelowych, chyba, że stanowią one część zleconej usługi merytorycznej;
- b) angażowania personelu projektu.

2) Wydatki związane ze zleceniem usługi merytorycznej w ramach projektu mogą stanowić wydatki kwalifikowalne pod warunkiem, że są wskazane w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie.

3) Wartość wydatków związanych ze zlecaniem usług merytorycznych w ramach projektu nie przekracza 30% wartości projektu, z zastrzeżeniem pkt. 4.

4) Wartość wydatków związanych ze zlecaniem usług merytorycznych może stanowić więcej niż 30% wartości projektu wyłącznie, o ile jest to uzasadnione

specyfiką projektu i zostało wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu zatwierdzonym przez IOK.

5) Nie jest kwalifikowalne zlecenie usługi merytorycznej przez Wnioskodawcę (lidera) partnerom projektu i odwrotnie.

2.5.8 **Cross-financing** oraz **środki trwałe**

1) **Cross-financing** może dotyczyć jedynie takich wydatków, których poniesienie ściśle wynika z potrzeb realizacji projektu oraz jest wprost powiązane z głównymi zadaniami realizowanymi w ramach danego projektu w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

2) W przypadku projektów współfinansowanych z EFS *cross-financing* może dotyczyć wyłącznie:

- a) zakupu nieruchomości;
- b) zakupu infrastruktury, przy czym poprzez infrastrukturę rozumie się elementy; nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku;
- c) dostosowania lub adaptacji (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń. Do kwalifikowalności zakupu nieruchomości stosuje się podrozdział 7.4 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*.

3) Zakup środków trwałych, za wyjątkiem zakupu nieruchomości, infrastruktury i środków trwałych przeznaczonych na dostosowanie lub adaptację budynków i pomieszczeń – nie stanowi wydatku w ramach *cross-financingu*.

4) Wydatki ponoszone w ramach *cross-financingu* powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.

5) **Środki trwałe**, ze względu na sposób ich wykorzystania w ramach i na rzecz projektu, dzielą się na:

- a) środki trwałe bezpośrednio powiązane z przedmiotem projektu (np. wyposażenie pracowni komputerowych w szkole);
- b) środki trwałe wykorzystywane w celu wspomagania procesu wdrażania projektu (np. rzutnik na szkolenia).

6) Wydatki, o których mowa powyżej mogą być uznane za kwalifikowalne pod warunkiem ich bezpośredniego wskazania we wniosku o dofinansowanie wraz z uzasadnieniem dla konieczności ich zakupu.

7) Wydatki poniesione na zakup środków trwałych, o których mowa w pkt. 5 lit. a, oraz koszty ich dostawy, montażu i uruchomienia, mogą być kwalifikowalne w całości lub części swojej wartości zgodnie ze wskazaniem Wnioskodawcy (Beneficjenta) opartym o faktyczne wykorzystanie środka trwałego na potrzeby projektu.

8) Wydatki poniesione na zakup środków trwałych, o których mowa w pkt. 5 lit. b, mogą być kwalifikowalne wyłącznie w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym za okres, w którym były one wykorzystywane na rzecz projektu. W takim przypadku rozlicza się odpisy amortyzacyjne i stosuje warunki i procedury określone w sekcji 6.12.2 Wytycznych *w zakresie kwalifikowalności*.

9) Środki trwałe nabyte w ramach projektu będą po jego zakończeniu wykorzystywane na działalność statutową Wnioskodawcy (Beneficjenta) lub mogą zostać przekazane nieodpłatnie podmiotowi nie działającemu dla zysku.

10) Wydatki związane z zakupem środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych kwalifikują się do współfinansowania pod warunkiem, że wartości te będą ujęte w ewidencji księgowej⁶.

11) Wydatki poniesione na zakup używanych środków trwałych są kwalifikowalne, jeśli spełnione są wszystkie wymienione poniżej warunki:

- a) środek trwały wystawił deklarację określającą jego pochodzenie;
- b) sprzedający środek trwały potwierdził w deklaracji, że dany środek nie był w okresie poprzednich 7 lat (10 lat w przypadku nieruchomości) współfinansowany z pomocy UE lub w ramach dotacji z krajowych środków publicznych;
- c) cena zakupu używanego środka trwałego nie przekracza jego wartości rynkowej i jest niższa niż koszt podobnego nowego sprzętu.

---

⁶ Poprzez to pojęcie na potrzeby *Wytycznych* rozumie się wyodrębnioną dla projektu ewidencję, której zasady zostały opisane w Polityce Rachunkowości lub dokumencie równoważnym regulującym zasady rachunkowości obowiązujące Beneficjenta prowadzoną w oparciu o Ustawę o rachunkowości (księgi rachunkowe), krajowe przepisy podatkowe (księgi podatkowe).

UWAGA W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz *cross-financing* powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.

W ramach konkursu maksymalna wartość zakupionych środków trwałych wynosi 10% wydatków kwalifikowalnych projektu. Łączna wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może przekroczyć 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.

W przypadku realizacji typu projektu 5 dotyczącego wyposażenia szkół i placówek kształcenia zawodowego w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne – maksymalna wartość zakupionych środków trwałych wynosi 20% wydatków kwalifikowalnych (włączając *cross-financing*).

2.5.9 Wkład własny

1) Dla przedmiotowego konkursu wkład własny Wnioskodawcy jako % wydatków kwalifikowalnych – musi wynosić minimum 5% wartości projektu.

2) Wkład własny to środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez Wnioskodawcę, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną Wnioskodawcy przekazane w formie dofinansowania. Wartość wkładu własnego stanowi różnicę między kwotą wydatków kwalifikowalnych, a kwotą dofinansowania przekazaną Wnioskodawcy, zgodnie z poziomem dofinansowania dla projektu, rozumianą jako procent dofinansowania wydatków kwalifikowalnych.

3) Wkład własny wnoszony przez Wnioskodawcę (Beneficjenta), na rzecz projektu, w postaci nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy stanowi wkład niepieniężny i jest wydatkiem kwalifikowalnym.

4) Wartość wkładu niepieniężnego musi być należycie potwierdzona dokumentami o wartości dowodowej równoważnej fakturom, nie powinna przekraczać kosztów ogólnie przyjętych na danym rynku – dotyczy to również przypadku udostępnienia

nieruchomości.

5) Wydatki poniesione na wycenę wkładu niepieniężnego są kwalifikowalne.

6) W przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy, powinny zostać spełnione łącznie następujące warunki:

- a) wolontariusz musi być świadomy charakteru swojego udziału w realizacji projektu (tzn. świadomy nieodpłatnego udziału);
- b) w umowie o wolontariacie należy zdefiniować zakres wykonywanej przez wolontariusza nieodpłatnej pracy (określić jego stanowisko w projekcie) natomiast zadania wykonywane i wykazywane przez wolontariusza muszą być zgodne z tytułem jego nieodpłatnej pracy (stanowiska);
- c) w ramach wolontariatu nie może być wykonywana nieodpłatna praca dotycząca zadań, które są realizowane przez personel projektu dofinansowany w ramach projektu;
- d) wartość wkładu niepieniężnego w przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariusza określa się z uwzględnieniem ilości czasu poświęconego na jej wykonanie oraz średniej wysokości wynagrodzenia (wg stawki godzinowej lub dziennej) za dany rodzaj pracy obowiązującej u danego pracodawcy lub w danym regionie (wyliczonej np. w oparciu o dane GUS), lub płacy minimalnej określonej na podstawie obowiązujących przepisów, w zależności od zapisów wniosku o dofinansowanie projektu;
- e) wycena nieodpłatnej dobrowolnej pracy może uwzględniać wszystkie koszty, które zostałyby poniesione w przypadku jej odpłatnego wykonywania przez podmiot działający na zasadach rynkowych; wycena uwzględnia zatem koszt składek na ubezpieczenia społeczne oraz wszystkie pozostałe koszty wynikające z charakteru danego świadczenia; wycena wykonywanego świadczenia przez wolontariusza może być przedmiotem odrębnej kontroli i oceny.

7) W przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego do projektu, współfinansowanie z EFS oraz innych środków publicznych (krajowych) nie będących wkładem własnym wnioskodawcy, nie może przekroczyć wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego.

8) W ramach wkładu własnego, kwalifikowalne są również dodatki lub wynagrodzenia wypłacane przez stronę trzecią na rzecz uczestników danego projektu, np. wkład wnoszony przez pracodawcę w przypadku szkoleń dla przedsiębiorców w formie wynagrodzenia pracownika skierowanego na szkolenie i poświadczone Beneficjentowi poniesione zgodnie z przepisami krajowymi, z uwzględnieniem z ustawy o rachunkowości:

- a) jego wysokość musi wynikać z dokumentacji księgowej podmiotu wypłacającego i powinna odnosić się do okresu, w którym uczestnik uczestniczy w projekcie i może podlegać kontroli;
- b) wkład ten, rozliczany jest na podstawie oświadczenia składanego przez podmioty wypłacające, pozwalającego na identyfikację poszczególnych uczestników projektu oraz wysokości wkładu w odniesieniu do każdego z nich.

9) Wkład własny lub jego część może być wniesiony w ramach kosztów pośrednich.

10) Co do zasady o zakwalifikowaniu źródła pochodzenia wkładu własnego (publiczny/prywatny) decyduje status prawny beneficjenta/partnera (w przypadku projektów partnerskich)/strony trzeciej (w przypadku wnoszenia wkładu w formie wynagrodzeń).

2.5.10 Uproszczone metody rozliczania wydatków

1) W projektach, których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR⁷, (kurs EUR obowiązujący na dzień ogłoszenia konkursu wynosi 4,1893 PLN) stosowanie jednej z niżej wymienionych uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obowiązkowe.

Do uproszczonych metod rozliczania wydatków należą:

- a) stawki jednostkowe;
- b) kwoty ryczałtowe.

---

⁷ Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE (kurs opublikowany w: <http://ec.europa.eu/budget/infoureuro/index.cfm?fuseaction=home&Language=en>) aktualny na dzień ogłoszenia konkursu w przypadku projektów konkursowych

UWAGA W ramach przedmiotowego konkursu IOK nie dopuszcza możliwości stosowania w projektach stawek jednostkowych.

KWOTY RYCZAŁTOWE

1) W projektach o wartości przekraczającej równowartość 100 000 EUR (wyrażonej w PLN) wkładu publicznego (środków publicznych) nie jest możliwe stosowanie kwot ryczałtowych.

UWAGA W przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) jest niższa niż równowartość 100 000 EUR i nie są rozliczane kwotami ryczałtowymi – wnioski będą odrzucane na etapie oceny merytorycznej jako niespełniające kryterium horyzontalnego.

2) Kwotą ryczałtową jest kwota uzgodniona za wykonanie określonego w projekcie zadania na etapie zatwierdzenia wniosku o dofinansowanie projektu. Jedno zadanie stanowi jedną kwotę ryczałtową. Kwoty ryczałtowe muszą być wyliczone w oparciu o sprawiedliwą, rzetelną i racjonalną kalkulację

3) W przypadku projektów rozliczanych z zastosowaniem kwot ryczałtowych, IOK nie dopuszcza sytuacji, w której część z zadań w ramach projektu jest rozliczana kwotami ryczałtowymi natomiast pozostałe zadania na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.

4) W przypadku, gdy wszystkie zadania projektu są realizowane z zastosowaniem „trybu konkurencyjnego” (zasada konkurencyjności lub prawo zamówień publicznych) – zadania te rozliczać można wyłącznie na podstawie faktycznie ponoszonych wydatków. Jeżeli jednak tylko część zadań realizowanych jest z zastosowaniem ww. trybu wówczas mogą być stosowane uproszczone metody rozliczania wydatków.

5) Do każdej kwoty ryczałtowej należy przypisać odpowiednie wskaźniki z wniosku o dofinansowanie projektu – ważne, aby wszystkie wskaźniki zostały rozpisane w ramach kwot ryczałtowych. Ponadto, jeśli wskaźniki są niewystarczające do pomiaru realizacji działań w ramach każdej kwoty ryczałtowej, należy określić dodatkowe wskaźniki dla kwoty ryczałtowej. Osiągnięcie wyznaczonych wartości docelowych wskaźników będzie stanowić podstawę do kwalifikowania wydatków objętych daną kwotą ryczałtową i w związku z tym uznania tej kwoty.

6) Wydatki rozliczane uproszczoną metodą są traktowane jako wydatki poniesione.

Beneficjent nie ma obowiązku gromadzenia, czy też opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu na potwierdzenie ich poniesienia. IOK będąca stroną umowy uzgadnia z Wnioskodawcą warunki kwalifikowalności kosztów w szczególności ustala dokumentację (adekwatną do specyfiki zadań oraz wskaźników), która będzie potwierdzać wykonanie rezultatów, produktów lub zrealizowanie działań zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie projektu. Weryfikacja wydatków zadeklarowanych według uproszczonych metod dokonywana jest w oparciu o faktyczny postęp realizacji projektu i osiągnięte wskaźniki produktu i rezultatu.

7) W przypadku niezrealizowania założonych w umowie o dofinansowanie wskaźników produktu lub rezultatu, płatności przekazywane Beneficjentowi powinny ulec odpowiedniemu obniżeniu (m.in. zgodnie z zakresem przewidzianym w § 28 „Reguła proporcjonalności” umowy o dofinansowanie)

UWAGA W sytuacji niezrealizowania w pełni wskaźników produktu lub rezultatu objętych kwotą ryczałtową, dana kwota jest uznana jako niekwalifikowalna (rozliczenie w systemie oceniane jest: „spełnia – nie spełnia”).

8) Przykładowe dokumenty, będące podstawą oceny realizacji zadań to:

- a) lista obecności uczestników projektu na szkoleniu czy innej formie wsparcia realizowanej w ramach projektu;
- b) dzienniki zajęć prowadzonych w projekcie;
- c) dokumentacja zdjęciowa;
- d) analizy i raporty wytworzone w ramach projektu;
- e) świadectwa uzyskania kwalifikacji, testy kompetencji.

2.5.11 Reguła proporcjonalności

1) Projekt rozliczany jest na etapie końcowego wniosku o płatność pod względem finansowym proporcjonalnie do stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu, co jest określane jako „reguła proporcjonalności”.

Zgodnie z regułą proporcjonalności:

- a) w przypadku niespełnienia kryterium zatwierdzonego przez Komitet Monitorujący RPO WŚ 2014-2020, IOK może uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach projektu za niekwalifikowalne;
- b) w przypadku nieosiągnięcia celu projektu, IOK może uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach projektu za niekwalifikowalne; wysokość wydatków niekwalifikowalnych uzależniona jest od stopnia niezrealizowania celu projektu; wydatki niekwalifikowalne obejmują wydatki związane z tym zadaniem merytorycznym (zadaniami merytorycznymi), którego założenia nie zostały osiągnięte i kosztów pośrednich; stopień nieosiągnięcia założeń projektu określany jest przez IOK.

Reguła proporcjonalności weryfikowana jest przez IOK według stanu na zakończenie realizacji projektu na etapie weryfikacji końcowego wniosku o płatność.

IOK może odstąpić od rozliczenia projektu zgodnie z regułą proporcjonalności lub obniżyć wysokość środków podlegających tej regule, jeśli Wnioskodawca o to wnioskuje i należycie uzasadni przyczyny nieosiągnięcia założeń projektu.

W przypadku projektów partnerskich, sposób egzekwowania przez Wnioskodawcę od partnerów projektu skutków wynikających z zastosowania reguły proporcjonalności z powodu nieosiągnięcia założeń projektu z winy partnera reguluje porozumienie lub umowa partnerska.

2.6 Ryzyko nieosiągnięcia założeń projektów

2.6.1 Ryzyko nieosiągnięcia założeń projektu wypełniane jest przez Wnioskodawcę w punkcie 3.3 wniosku o dofinansowanie - w przypadku wnioskowania o kwotę dofinansowania równą albo przekraczającą 2 mln PLN.

2.6.2 Wystąpienie ryzyka może prowadzić do nieosiągnięcia celów szczegółowych projektu lub wskaźników ich pomiaru, a w rezultacie do jego niezrealizowania. Dzięki właściwemu zarządzaniu ryzykiem możliwe jest zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia założeń projektu. Pojęcie „założenia projektu” obejmuje zarówno cele szczegółowe projektu, jak i wskaźniki pomiaru tych celów.

2.6.3 Wnioskodawca może zastosować dowolną metodę analizy ryzyka. Kluczowe jest dokonanie właściwej oceny ryzyka i odpowiednie zaplanowanie projektu w tym zakresie, co umożliwi skuteczne przeciwdziałanie nieprzewidzianym problemom bez uszczerbku dla założonych do zrealizowania zadań, osiągnięcia założonych wskaźników oraz ponoszenia dodatkowych wydatków.

2.6.4 Szczegółowe informacje nt. ryzyka nieosiągnięcia założeń projektu zawarte są w obowiązującej *Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny* – stanowiącej załącznik nr II do Regulaminu konkursu.

III. Kryteria wyboru projektów i rozstrzygnięcie konkursu

3.1 Ocena formalna

3.1.1 Ocenie formalnej podlega każdy złożony w trakcie trwania naboru wniosek o dofinansowanie (o ile nie został wycofany przez Wnioskodawcę albo pozostawiony bez rozpatrzenia zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy).

3.1.2 Ocena formalna wniosku obejmuje sprawdzenie, czy wniosek spełnia:

a) **wymogi formalne (o których mowa poniżej)**. Niespełnienie wymogów formalnych skutkuje wezwaniem Beneficjenta do uzupełnienia braków formalnych lub oczywistych omyłek w terminie 7 dni roboczych od daty otrzymania informacji. W przypadku braku uzupełnienia bądź poprawy wniosek o dofinansowanie nie będzie rozpatrywany, a w konsekwencji nie zostanie dopuszczony do oceny.

Lista braków formalnych i oczywistych omyłek⁸ które mogą podlegać jednorazowym korektom lub uzupełnieniom w zakresie niepowodującym zmiany sumy kontrolnej wniosku o dofinansowanie:

- 1) Brak w części X wniosku pieczęci, a także podpisu osoby/osób upoważnionej/upoważnionych do podejmowania decyzji wiążących w imieniu Wnioskodawcy (Beneficjenta) oraz wszystkich Partnerów projektu – jeżeli dotyczy.
- 2) Podpisanie wniosku w części X przez inną osobę (osoby) niż wskazana (wskazane) w pkt. 2.8 wniosku.
- 3) Złożenie tylko jednego egzemplarza wniosku w wersji papierowej. Możliwość uzupełnienia kompletności wniosku poprzez dostarczenie drugiego egzemplarza.
- 4) Brak co najmniej jednej strony w którymkolwiek egzemplarzu wniosku.
- 5) Niezłożenie wszystkich wymaganych oświadczeń i załączników do wniosku o dofinansowanie (jeżeli są wymagane⁹).

⁸ Poprawa oczywistych omyłek nie może prowadzić do zmiany sumy kontrolnej wniosku.

⁹ W przypadku jeżeli załączniki nie są wymagane w trakcie oceny projektu; nie będą weryfikowane żadne dodatkowe dokumenty dołączone do wniosku.

Możliwość dokonania jednokrotnego uzupełnienia wniosku o dofinansowanie jest możliwa w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania pisma informującego Wnioskodawcę o takiej możliwości. W przypadku uzupełnień nadsyłanych pocztą lub przesyłką kurierską o ich przyjęciu decyduje data i godzina wpływu do IOK.

W przypadku, jeżeli wniosek, mimo uzupełnienia i/lub skorygowania przez Wnioskodawcę w zakresie określonym przez IOK, nadal nie spełnia któregokolwiek z ogólnych kryteriów formalnych weryfikowanych na etapie oceny formalnej – zostaje on odrzucony bez możliwości dokonania kolejnej korekty i/lub uzupełnienia (nie jest rejestrowany w SL 2014).

Odrzucony wniosek nie podlega korektom ani uzupełnieniom.

UWAGA Nie podlegają korektom i uzupełnieniom uchybienia powodujące zmianę sumy kontrolnej wniosku o dofinansowanie. Inna suma kontrolna w wersji papierowej i elektronicznej wniosku i/lub różne sumy kontrolne na stronach wersji papierowej – to brak formalny, który nie podlega korektom ani uzupełnieniom, a tym samym skutkuje odrzuceniem wniosku na etapie oceny formalnej.

b) ogólne kryteria formalne dotyczące wszystkich projektów realizowanych w ramach osi priorytetowych RPOWŚ 2014 – 2020 współfinansowanych z EFS (stanowiące załącznik nr III do Regulaminu konkursu).

3.1.3 Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie, w oparciu, kryteria formalne, dokonuje jeden z pracowników IOK. Zgodnie z zasadą dwóch par oczu oceniony wniosek, wraz kartą oceny formalnej, jest weryfikowany i zatwierdzany przez Kierownika w Oddziale Oceny Projektów.

3.1.4 Za przeprowadzenie losowania pracowników do oceny formalnej wniosków o dofinansowanie projektów odpowiada Kierownik Oddziału Oceny Projektów.

1. Każdy z pracowników IOK biorący udział w ocenie formalnej podpisuje oświadczenie o poufności bezstronności przed rozpoczęciem oceny wraz z kartą oceny formalnej stanowiącej załącznik IV do Regulaminu konkursu – następnie przekazywane są do weryfikacji i zatwierdzenia przez Kierownika Oddziału Oceny Projektów.

2. Wszystkie projekty, które przeszły pozytywnie etap oceny formalnej są rejestrowane w (SL 2014) w części dotyczącej wniosków o dofinansowanie – z uwzględnieniem jednolitej numeracji, o której mowa w *Wytycznych w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej*.

3. W przypadku negatywnej oceny formalnej, IOK przekazuje niezwłocznie Wnioskodawcy pisemną informację o zakończeniu oceny jego projektu oraz o negatywnej ocenie projektu wraz ze zgodnym z art. 46 ust. 5 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 pouczeniem o możliwości wniesienia protestu, o którym mowa w art. 53 ust. 1 ww. ustawy.

3.1.5 W ramach konkursu dla Poddziałania 8.5.1 stosowane będą poniższe kryteria formalne:

1. Wniosek złożono w terminie wskazanym w regulaminie konkursu.
2. Wniosek został złożony we właściwej instytucji.
3. Wnioskodawca jest podmiotem uprawnionym do ubiegania się o dofinansowanie.
4. Wniosek został sporządzony w języku polskim.
5. Wniosek został złożony w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w wersji papierowej zgodnych z przekazaną wersją elektroniczną (suma kontrolna obu wersji musi być tożsama).
6. Wnioskodawca składa nie więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie projektu w ramach danego konkursu.
7. Potencjał finansowy Wnioskodawcy i Partnera (jeśli dotyczy).
8. Wnioskodawca oraz Partner/Partnerzy (jeśli dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej.

3.1.6 Wykaz kryteriów formalnych wraz z opisem ich znaczenia – stanowi załącznik nr III do Regulaminu konkursu.

3.1.7 Kryteria formalne weryfikowane są „0-1” tzn. „spełnia – nie spełnia”. Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na etapie oceny formalnej.

3.2 Ocena merytoryczna

3.2.1 Przedmiotem oceny Komisji są wyłącznie projekty ocenione przez IOK jako kompletne i spełniające wymogi oraz kryteria formalne. W przypadku gdy oceniający stwierdzi, że wniosek nie spełnia ogólnych kryteriów formalnych, ponieważ uchybienia te nie zostały dostrzeżone na etapie oceny formalnej wówczas wniosek, jako niepodlegający ocenie merytorycznej, trafia ponownie do oceny formalnej. Oceniający odnotowuje ten fakt na karcie oceny merytorycznej stanowiącej załącznik nr V do Regulaminu konkursu.

3.2.2 Ocenie merytorycznej poddawane są następujące kryteria:

- kryteria merytoryczne – wskazane w kryteriach dotyczących wszystkich projektów realizowanych w ramach osi priorytetowych RPO WŚ 2014 – 2020 współfinansowanych z EFS (załącznik nr III do niniejszego Regulaminu konkursu);
- kryteria horyzontalne – wskazane w kryteriach dotyczących projektów realizowanych w ramach osi priorytetowych RPO WŚ 2014 – 2020 współfinansowanych z EFS (załącznik nr III do niniejszego Regulaminu konkursu);
- kryteria dostępu obligatoryjne dla wszystkich konkursów i realizowanych typów projektów – wskazane w kryteriach szczegółowych dotyczących projektów współfinansowanych z EFS realizowanych w RPO WŚ 2014 – 2020 (wskazane w pkt. 3.2.13 niniejszego Regulaminu konkursu);
- dodatkowe kryteria dostępu i kryteria premiujące dla Poddziałania 8.5.1 – wskazane w kryteriach szczegółowych dotyczących projektów współfinansowanych z EFS realizowanych w RPO WŚ 2014 – 2020 dla Poddziałania 8.5.1 (wskazane w pkt. 3.2.15 oraz 3.2.17 niniejszego Regulaminu konkursu).

3.2.3 Jeżeli oceniający uzna, że projekt nie spełnia któregokolwiek z powyższych kryteriów wskazanych w pkt. 3.2.2 odnotowuje ten fakt na Karcie oceny merytorycznej, uzasadnia decyzję o uznaniu danego kryterium za niespełnione i wskazuje, że projekt powinien zostać odrzucony i nie podlegać dalszej ocenie.

W przypadku rozbieżnej oceny, dokonanej przez dwóch oceniających, przewodniczący KOP rozstrzyga, która z ocen jest prawidłowa.

3.2.4 Jeżeli oceniający uzna, że projekt spełnia wszystkie obligatoryjne oraz dodatkowe kryteria dostępu, dokonuje oceny spełniania przez projekt wszystkich kryteriów horyzontalnych i stwierdza, czy poszczególne kryteria są spełnione albo niespełnione.

3.2.5 Jeżeli oceniający uzna, że projekt nie spełnia któregokolwiek z kryteriów horyzontalnych, odpowiednio odnotowuje ten fakt na karcie oceny merytorycznej, uzasadnia decyzję o uznaniu danego kryterium horyzontalnego za niespełnione i wskazuje, że projekt powinien zostać odrzucony i nie podlegać dalszej ocenie.

3.2.6 W przypadku odrzucenia projektu z powodu niespełniania co najmniej jednego z kryteriów dostępu albo kryteriów horyzontalnych, IOK przekazuje niezwłocznie Wnioskodawcy pisemną informację o zakończeniu oceny jego projektu oraz negatywnej ocenie projektu wraz ze zgodnym z art. 46 ust. 5 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 pouczeniem o możliwości wniesienia protestu, o którym mowa w art. 53 ust. 1 ww. ustawy. Pisemna informacja, o której mowa powyżej zawiera całą treść wypełnionych kart oceny merytorycznej albo kopie wypełnionych kart oceny w postaci załączników, z zastrzeżeniem, że IOK, przekazując Wnioskodawcy tę informację, zachowuje zasadę anonimowości osób dokonujących oceny.

3.2.7 Jeżeli oceniający uzna, że projekt spełnia albo warunkowo spełnia wszystkie kryteria horyzontalne, dokonuje sprawdzenia spełniania przez projekt wszystkich ogólnych kryteriów merytorycznych, bezwarunkowo przyznając punkty w poszczególnych kategoriach oceny.

Oceniający może również warunkowo przyznać określoną liczbę punktów za spełnianie danego kryterium merytorycznego. W takim przypadku należy wskazać uzasadnienie oceny warunkowej – projekt wówczas może zostać skierowany przez oceniającego do negocjacji (informacje w tym zakresie zawierane są w części G. NEGOCJACJE karty oceny merytorycznej).

3.2.8 Za spełnianie wszystkich ogólnych kryteriów merytorycznych oceniający może bezwarunkowo przyznać maksymalnie 100 punktów. Ocena w każdej części wniosku o dofinansowanie jest przedstawiana w postaci liczb całkowitych (bez części ułamkowych).

W przypadku bezwarunkowego przyznania za spełnianie danego kryterium merytorycznego mniejszej niż maksymalna liczby punktów oceniający uzasadnia ocenę.

3.2.9 Oceniający dokonuje sprawdzenia spełniania przez projekt wszystkich kryteriów premiujących, o ile bezwarunkowo przyznał wnioskowi co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej.

W zależności od zapisów zawartych w załączniku nr 3 do SZOOP RPO WŚ 2014-2020, ocena spełniania kryteriów premiujących polega na:

a) przyznaniu 0 punktów jeśli projekt nie spełnia danego kryterium albo zdefiniowanej z góry liczby punktów równiej wadze punktowej jeśli projekt spełnia kryterium;

albo

b) przyznaniu liczby punktów w ramach określonego wagą punktową limitu wyznaczonego minimalną i maksymalną liczbą punktów, które można uzyskać za dane kryterium w zależności od oceny stopnia spełniania tego kryterium.

W przypadku dokonywania oceny w sposób, o którym mowa w lit. b. powyżej, IOK w treści kryterium premiującego wskazuje warunki, które muszą zostać spełnione przez projekt, aby uzyskać określoną liczbę punktów w ramach określonego wagą punktową limitu wyznaczonego minimalną i maksymalną liczbą punktów, które można uzyskać za dane kryterium w zależności od oceny stopnia spełniania tego kryterium.

3.2.10 W ramach konkursu dla Poddziałania 8.5.1 stosowane będą poniższe kryteria horyzontalne:

1. Zgodność projektu z prawodawstwem unijnym oraz z właściwymi zasadami unijnymi, w tym:

- zasadą równości szans kobiet i mężczyzn w oparciu o standard minimum,
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,
- zasadą zrównoważonego rozwoju.

2. Zgodność z prawodawstwem krajowym w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu.

3. Zgodność projektu ze Szczegółowym Opiszem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (w tym zgodność poziomu wkładu własnego, cross-financingu, środków trwałych dla danego Działania/Poddziałania).

4. W przypadku projektu partnerskiego weryfikowane będzie czy spełnione zostały wymogi dotyczące:

- wyboru Partnerów spoza sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 33 ust. 2-4 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020 (o ile dotyczy) oraz
- braku powiązań, o których mowa w art. 33 ust. 6 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020 oraz w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPO WŚ 2014-2020, pomiędzy podmiotami tworzącymi partnerstwo (kryterium dotyczy wyłącznie projektów partnerskich).

5. Zgodność z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej.

6. Wniosek jest rozliczany w oparciu o stawki jednostkowe/kwoty ryczałtowe (jeśli dotyczy).

3.2.11 W ramach konkursu dla Poddziałania 8.5.1 stosowane będą poniższe kryteria merytoryczne:

1. Ocena zgodności projektu z właściwym celem szczegółowym Priorytetu Inwestycyjnego, w tym:

- wskazanie celu szczegółowego Priorytetu Inwestycyjnego, do którego osiągnięcia przyczyni się realizacja projektu,
- określenie sposobu mierzenia realizacji wskazanego celu,
- ustalenie wskaźników realizacji celu – wskaźniki rezultatu i produktu, jednostek pomiaru wskaźników,
- określenie wartości bazowej i docelowej wskaźnika rezultatu,
- określenie wartości docelowej wskaźnika produktu, powiązanego ze wskaźnikiem rezultatu,

- określenie, w jaki sposób i na jakiej podstawie mierzone będą wskaźniki realizacji celu (ustal źródło weryfikacji/ pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz częstotliwość pomiaru).
2. Wskazanie celu głównego projektu i opisanie, w jaki sposób projekt przyczyni się do osiągnięcia celu szczegółowego Priorytetu Inwestycyjnego.
  3. Dobór grupy docelowej – osób i/lub instytucji, w tym:
    - potrzeby i oczekiwania uczestników w kontekście wsparcia, które ma być udzielane w ramach projektu,
    - bariery, na które napotykają uczestnicy projektu,
    - sposób rekrutacji uczestników projektu, w tym jakimi kryteriami posłuży się Wnioskodawca podczas rekrutacji, uwzględniając podział K/M i kwestię zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.
  4. Ryzyko nieosiągnięcia założeń projektu (dotyczy projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł), w tym opis:
    - sytuacji, których wystąpienie utrudni lub uniemożliwi osiągnięcie wartości docelowej wskaźników rezultatu,
    - sposobu identyfikacji wystąpienia takich sytuacji (zajścia ryzyka),
    - działań, które zostaną podjęte, aby zapobiec wystąpieniu ryzyka i jakie będą mogły zostać podjęte, aby zminimalizować skutki wystąpienia ryzyka.
  5. Trafność doboru zadań i ich opis w kontekście osiągnięcia celów/wskaźników projektu.
  6. Zaangażowanie potencjału Wnioskodawcy i Partnerów (o ile dotyczy), w tym w szczególności:
    - zasobów finansowych, jakie wniesie do projektu Wnioskodawca i Partnerzy (o ile dotyczy);
    - potencjału kadrowego Wnioskodawcy i Partnerów (o ile dotyczy) i sposobu jego wykorzystania w ramach projektu (kluczowych osób, które zostaną zaangażowane do realizacji projektu oraz ich planowanej funkcji w projekcie);
    - potencjału technicznego, w tym sprzętowego i warunków lokalowych Wnioskodawcy i Partnerów (o ile dotyczy) i sposobu jego wykorzystania w ramach projektu.
  7. Doświadczenie Wnioskodawcy i Partnerów, które przełoży się na realizację projektu, w odniesieniu do:

- obszaru, w którym będzie realizowany projekt,
- grupy docelowej, do której kierowane będzie wsparcie,
- terytorium, którego będzie dotyczyć realizacja projektu, oraz wskazanie instytucji, które mogą potwierdzić potencjał społeczny Wnioskodawcy i Partnerów (o ile dotyczy).

8. Sposób zarządzania projektem.

9. Prawidłowość sporządzenia budżetu projektu, w tym:

- kwalifikowalność wydatków,
- niezbędność wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów,
- racjonalność i efektywność wydatków projektu,
- poprawność opisu kwot ryczałtowych (o ile dotyczy),
- zgodność ze standardem i cenami rynkowymi określonymi w regulaminie konkursu,
- poprawność formalno-rachunkowa sporządzenia budżetu projektu.

3.2.12 Ważne jest, aby w pkt. 4.6 wniosku „Uzasadnienie spełnienia kryteriów wyboru projektów” Wnioskodawca musi zamieścić opis sposobu spełnienia kryteriów wyboru projektów określonych w Regulaminie konkursu.

3.2.13 W ramach konkursu dla Poddziałania 8.5.1 stosowane będą poniższe obligatoryjne kryteria dostępu:

1. Wnioskodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział, czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa świętokrzyskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z jego kadrami.

Definicja: wprowadzenie kryterium uzasadnia konieczność usprawnienia kontaktu pomiędzy Wnioskodawcą a osobami korzystającymi ze wsparcia, jak też pomiędzy Wnioskodawcą, a Instytucją Zarządzającą.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.

2. Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa świętokrzyskiego (w przypadku osób fizycznych – uczą się, pracują lub zamieszkują na obszarze województwa świętokrzyskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego; w przypadku innych podmiotów – posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa świętokrzyskiego).

Definicja: skierowanie wsparcia do osób pracujących/uczących się lub zamieszkałych na terenie województwa świętokrzyskiego (lub innych podmiotów) jest podyktowane regionalnym charakterem przewidzianego wsparcia oraz wynika z konieczności wspierania mieszkańców regionu.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.

3.2.14 Ocena wniosku na podstawie kryteriów dostępu ma postać „0-1” tzn. „spełnia – nie spełnia”. Wnioski niespełniające jednego lub więcej kryteriów są odrzucane na etapie oceny formalnej.

3.2.15 **W ramach konkursu stosowane będą dodatkowe kryteria dostępu:**

1. Projekt zakłada objęcie minimum 30% uczniów stażem/praktyką zawodową u pracodawcy.

Definicja: kryterium przyczyni się do tworzenia stałych instytucjonalnych form współpracy pomiędzy szkołami lub placówkami oświatowymi prowadzącymi kształcenie zawodowe a pracodawcami. Kryterium uwzględnia założenia reformy systemu oświaty w zakresie szkolnictwa zawodowego, które są ukierunkowane na działania w zakresie modernizacji oferty edukacyjnej – szkoleń zawodowych decydujących o pozycji absolwentów na lokalnym i regionalnym rynku pracy. Praktyki zawodowe i/lub staże są jednym z najważniejszych elementów nauki zawodu, gdyż służą podnoszeniu kwalifikacji zawodowych uczniów jako przyszłych absolwentów i wzmacniają ich zdolność do zatrudnienia. Wyposażanie uczniów w praktyczne umiejętności zawodowe, które będą adekwatne do zapotrzebowania pracodawców – przyczyni się do oczekiwań rynku pracy. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.

Kryterium stosuje się do typów projektów nr 3-6.

2. Wnioskodawca zapewnia funkcjonowanie utworzonych w ramach projektu CKZiU lub innych zespołów realizujących zadania zbieżne z CKZiU, przez okres co najmniej dwóch lat od daty zakończenia realizacji projektu.

Definicja: kryterium ma na celu zapewnienie trwałości podmiotów utworzonych ze środków EFS. Trwałość rozumiana jest jako instytucjonalna gotowość CKZiU do świadczenia usług w ramach utworzonych w projekcie CKZiU. W celu spełnienia kryterium, we wniosku o dofinansowanie należy zamieścić deklarację o zapewnieniu trwałości funkcjonowania utworzonych CKZiU w ramach projektu – przez okres co najmniej dwóch lat od daty zakończenia realizacji projektu. Jednocześnie we wniosku należy wykazać w jaki sposób zostanie zapewniona trwałość wypracowanych w ramach projektu rezultatów oraz jakie działania zostaną podjęte, aby utworzony CKZiU został utrzymany po zakończeniu finansowania ze środków EFS w ramach RPOWŚ 2014-2020. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.

Kryterium stosuje się do typu projektu nr 9.

3. Projekt zakłada realizację dodatkowych zajęć obejmujących co najmniej dwie kompetencje kluczowe (zgodnie z definicją SZOOP) dla każdego uczestnika.

Definicja: zgodnie ze standardami unijnymi kompetencje kluczowe są podstawowymi umiejętnościami, nabywanymi w procesie edukacji. Kryterium zgodne jest z założeniami Komisji Europejskiej określonymi w Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju, sprzyjającego włączeniu społecznemu (EUROPA 2020) w ramach której, jednym z priorytetów jest „poprawa rezultatów procesu kształcenia, stosując zintegrowane podejście w każdym segmencie systemu (...) uwzględniając kluczowe kompetencje (...)”.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.

Kryterium stosuje się do typu projektu nr 7.

4. Projekt zakłada podniesienie umiejętności/ kompetencji zawodowych związanych z nauczaniem zawodu dla minimum 80% nauczycieli/ instruktorów praktycznej nauki zawodu, każdorazowo poprzedzone analizą indywidualnych potrzeb.

Definicja: kryterium ma na celu zapewnienie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i /lub instruktorów praktycznej nauki zawodu związanych z nauczaniem zawodu m.in. poprzez: kursy, szkolenia, praktyki, staże, budowanie i moderowanie sieci współpracy, które musi być każdorazowo poprzedzone analizą indywidualnych potrzeb związanych z aktualizacją wiedzy i umiejętności z zakresu nauczanego zawodu, a także wynikającymi z konieczności wprowadzania w procesie kształcenia zmian związanych z postępem technologicznym. Wskaźnik 80% dotyczy uczestników projektu, którzy podniosą swoje umiejętności i kompetencje zawodowe. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę lub placówkę systemu oświaty zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze edukacji na lata 2014-2020*. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.

Kryterium stosuje się do typu projektu nr 8.

3.2.16 Ocena wniosku na podstawie dodatkowych kryteriów dostępu ma postać „0-1” tzn. „spełnia – nie spełnia”. Wnioski niespełniające jednego lub więcej kryteriów są odrzucane na etapie oceny merytorycznej.

3.2.17 Kryteria premiujące dotyczą preferowania pewnych typów projektów, co oznacza przyznanie spełniającym je wnioskom premii punktowej. W trakcie oceny merytorycznej (premia przyznawana będzie wyłącznie tym wnioskom, które otrzymają wymagane minimum punktowe za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych). Spełnianie kryteriów premiujących nie jest obowiązkowe.

W ramach konkursu stosowane będą następujące kryteria premiujące:

1. Projekt jest realizowany w partnerstwie i zakłada współpracę szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami i/lub

przedsiębiorcami, w tym prowadzącymi działalność na obszarze Specjalnej Strefy Ekonomicznej w woj. świętokrzyskim.

Definicja: Podniesienie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego wymaga lepszego dostosowania form, metod i warunków jego prowadzenia do wymagań gospodarki i rynku pracy. Zawiązanie współpracy partnerskiej z pracodawcami lub przedsiębiorcami w tym prowadzącymi działalność w szczególności na obszarze SSE ma na celu wzrost liczby specjalistów o kwalifikacjach odpowiadających aktualnym wymogom pracodawców. Zastosowany mechanizm przyczyni się do podniesienia konkurencyjności gospodarczej regionu.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.

Kryterium stosuje się do typów projektów nr 1-9

Za spełnienie tego kryterium przyznawana będzie premia w wysokości 10 punktów.

2. Projekt zakłada dwuetapowe prowadzenie staży/praktyk dla minimum 40% uczniów szkół technicznych.

Definicja: Kryterium ma na celu realizację dwuetapowego prowadzenia staży/praktyk zawodowych, gdzie w fazie początkowej przeprowadzane będą szkolenia dla uczniów w formie wykładów, pokazów dot. zadań, wykonywanych w ramach zadań statutowych danej firmy/przedsiębiorstwa. Alternatywnym rozwiązaniem jest współpraca pracodawców z nauczycielami szkół technicznych, którzy mogliby odbyć kurs w zakładzie pracy, a następnie przygotować uczniów do odbywania praktyk. Określony w kryterium wskaźnik dotyczy minimum 40% uczniów szkół technicznych (z wyłączeniem zasadniczych szkół zawodowych) będących uczestnikami projektu. Kryterium wskazano na podstawie raportu „Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz współpracy przedsiębiorstw ze szkołami i placówkami kształcenia zawodowego w ramach realizacji projektów PO KL w województwie świętokrzyskim w kontekście realizacji przyszłej perspektywy finansowej 2014-2020”.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.

Kryterium stosuje się do typów projektów nr 3-6

Za spełnienie tego kryterium przyznawana będzie premia w wysokości 10 punktów.

3. Projekt zakłada różne formy wsparcia dla nauczycieli i/lub instruktorów praktycznej nauki zawodu prowadzące do zdobycia wiedzy i umiejętności w zakresie realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego w szkołach/placówkach prowadzących kształcenie zawodowe.

Definicja: Kryterium ma na celu umożliwienie uzyskiwania kwalifikacji doradców zawodowych przez osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach, które nie posiadają kwalifikacji z tego zakresu. Realizacja form wsparcia musi zakończyć się formalnym potwierdzeniem nabycia kwalifikacji przez każdego z uczestników w okresie realizacji projektu.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.

Kryterium stosuje się do typów projektów nr 8, 9

Za spełnienie tego kryterium przyznawana będzie premia w wysokości 5 punktów.

4. Projekt zakłada różne formy wsparcia dla nauczycieli/ instruktorów praktycznej nauki zawodu, prowadzące do zdobycia wiedzy i umiejętności z zakresu inteligentnych i horyzontalnych specjalizacji.

Definicja: Kryterium ma na celu umożliwienie uzyskiwania odpowiednich kwalifikacji lub kompetencji przez nauczycieli/ instruktorów praktycznej nauki zawodu, które będzie miało przełożenie na podniesienie jakości procesu kształcenia. Obecnie wybrane są cztery obszary gospodarki stanowiące inteligentne specjalizacje województwa świętokrzyskiego, tj.: sektor metalowo-odlewniczy, zasobooszczędne budownictwo, turystyki zdrowotnej i prozdrowotnej, nowoczesne rolnictwo i przetwórstwo spożywcze. Specjalizacje horyzontalne to: technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT), branża targowo-kongresowa oraz zrównoważony rozwój energetyczny. Realizacja form wsparcia musi zakończyć się formalnym potwierdzeniem nabycia kwalifikacji przez każdego z uczestników w okresie realizacji projektu.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.

Kryterium stosuje się do typów projektów nr 8, 9

Za spełnienie tego kryterium przyznawana będzie premia w wysokości 5 punktów.

5. Projekt zakłada staże/praktyki dla minimum 40% uczniów, prowadzące do zdobycia umiejętności z zakresu inteligentnych i horyzontalnych specjalizacji.

Definicja: Kryterium ma na celu nawiązanie współpracy z pracodawcami/przedsiębiorcami, którzy prowadzą działalność wpisującą się w inteligentne specjalizacje regionu. Umożliwienie odbycia staży/praktyk z zakresu inteligentnych i horyzontalnych specjalizacji przez uczniów przyczyni się do uzyskania odpowiednich umiejętności praktycznych, a w efekcie będzie miało wpływ na wyższą jakość edukacji i zdolność do zatrudnienia. Obecnie wybrane są cztery obszary gospodarki stanowiące inteligentne specjalizacje województwa świętokrzyskiego, tj.: sektor metalowo-odlewniczy, zasobooszczędne budownictwo, turystyki zdrowotnej i prozdrowotnej, nowoczesne rolnictwo i przetwórstwo spożywcze. Specjalizacje horyzontalne to: technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT), branża targowo-kongresowa oraz zrównoważony rozwój energetyczny.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.

Kryterium stosuje się do typów projektów nr 1, 2

Za spełnienie tego kryterium przyznawana będzie premia w wysokości 10 punktów.

3.3 Negocjacje oraz wybór projektów do dofinansowania

3.3.1 Po przeprowadzeniu analizy kart oceny i obliczeniu liczby przyznanych projektom punktów, KOP przygotowuje listę wszystkich projektów, które podlegały ocenie w ramach konkursu, uszeregowanych w kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów.

O kolejności projektów na liście, decyduje liczba punktów przyznana danemu projektowi bezwarunkowo albo liczba punktów przyznana danemu projektowi w wyniku negocjacji.

3.3.2 Negocjacje są prowadzone do wyczerpania kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie – rozpoczynając od projektu, który uzyskałby najlepszą ocenę, gdyby spełnianie przez niego kryteriów nie zostało zweryfikowane warunkowo. Negocjacje rozpoczynają się niezwłocznie po przekazaniu wszystkich kart oceny do przewodniczącego KOP, jego zastępcy albo innej osoby upoważnionej. IOK wysyła pismo informujące o możliwości podjęcia negocjacji wyłącznie do tych Wnioskodawców, których projekty skierowane zostały do negocjacji oraz umożliwią maksymalne wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie.

3.3.3 Pismo, o którym mowa w pkt. 3.3.2 zawiera całą treść wypełnionych kart oceny albo kopie wypełnionych kart oceny w postaci załączników, z zastrzeżeniem, że IOK, przekazując Wnioskodawcy tę informację, zachowuje zasadę anonimowości osób dokonujących oceny.

3.3.4 Negocjacje obejmują wszystkie kwestie wskazane przez oceniających w wypełnionych przez nich kartach oceny.

3.3.5 Negocjacje projektów są przeprowadzane przez pracowników IOK powołanych do składu KOP. Mogą to być pracownicy IOK powołani do składu KOP oraz inni niż pracownicy IOK powołani do składu KOP, którzy dokonywali oceny danego projektu.

3.3.6 Negocjacje projektów są przeprowadzane w formie pisemnej (w tym z wykorzystaniem elektronicznych kanałów komunikacji) lub ustnej (spotkanie obu stron negocjacji).

3.3.7 Z przeprowadzonych negocjacji ustnych (i pisemnych, jeśli IOK zdecyduje w takim przypadku o sporządzeniu protokołu) sporządza się podpisywany przez obie strony protokół ustaleń. Protokół zawiera opis przebiegu negocjacji umożliwiający jego późniejsze odtworzenie.

3.3.8 Jeżeli w trakcie negocjacji:

- a) do wniosku nie zostaną wprowadzone wskazane przez oceniających w kartach oceny projektu korekty,

lub

- b) KOP nie uzyska od Wnioskodawcy uzasadnień dotyczących określonych zapisów we wniosku, wskazanych przez oceniających w kartach oceny projektu,

negocjacje kończą się z wynikiem negatywnym – oznacza to uznanie warunkowo przyznanych kryteriów merytorycznych za niespełnione lub przyznanie mniejszej liczby punktów, wskazanej przez oceniających w kartach oceny.

3.3.9 Przebieg negocjacji opisywany jest w protokole z prac KOP.

3.3.10 Etapy rozstrzygnięcia konkursu.

1. Rozstrzygnięcie konkursu następuje przez zatwierdzenie przez IOK listy projektów, o której mowa w art. 44 ust. 4 ustawy– tj. „Lista ocenionych projektów”.
2. Rozstrzygnięcie konkursu jest równoznaczne z uznaniem wyników dokonanej oceny projektów oraz podjęciem decyzji w zakresie wyboru do dofinansowania.
3. Informacja o projektach wybranych do dofinansowania jest upubliczniana w formie odrębnej listy, która zostanie zamieszczona na stronie internetowej IOK oraz na portalu. W sytuacji, gdy wybranie do dofinansowania warunkowane jest wyłącznie spełnieniem kryteriów, lista ta obejmie wyłącznie projekty wybrane do dofinansowania.

W przypadku, gdy o wyborze do dofinansowania decyduje liczba uzyskanych punktów, na liście tej uwzględnione będą wszystkie projekty, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów (z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania), natomiast nie obejmie tych projektów, które brały udział w konkursie, ale nie uzyskały wymaganej liczby punktów lub nie spełniły kryteriów wyboru projektów.

4. IOK zamieści na stronie internetowej oraz na portalu listę, o której mowa w pkt. 3, nie później niż 7 dni kalendarzowych od dnia rozstrzygnięcia konkursu.
5. Zgodnie z art. 46 ust. 2 ustawy, IOK może dokonać zwiększenia kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w niniejszym konkursie. Przy zwiększeniu kwoty musi zostać zachowana zasada równego traktowania, co może polegać na objęciu dofinansowaniem kolejno wszystkich projektów, które uzyskały taką samą liczbę punktów.

6. Zgodnie z poniżej przedstawionym harmonogram procesu oceny wniosków IOK określa orientacyjny termin zakończenia oceny wniosków na koniec listopada 2015 r., przy założeniu, że ocenie podlegało nie więcej niż 200 wniosków.

W sytuacji, gdy ocenie będzie podlegało więcej niż 200, a mniej niż 400 wniosków – orientacyjny termin zakończenia oceny przypadać będzie na koniec grudnia 2015 r.

Powyżej 400 wniosków – poddanych ocenie merytorycznej spowoduje przesunięcie jej zakończenia nie później jednak niż na koniec stycznia 2016 r.

3.4 Pomoc publiczna/*de minimis*

3.4.1 Zasady dotyczące pomocy publicznej określają przepisy:

- Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu,
- Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*,
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielania pomocy *de minimis* oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.

3.4.2 Zgodność z przepisami dotyczącymi udzielania pomocy publicznej weryfikowana jest na etapie oceny merytorycznej.

UWAGA W przypadku projektów dotyczących pomocy publicznej niezbędne jest wykazanie we wniosku o dofinansowanie wkładu prywatnego wymaganego przepisami pomocy publicznej (wkład ten podlega rozliczeniu we wnioskach o płatność z realizacji projektu). Podstawę do wyliczenia poziomu wkładu prywatnego stanowią wykazane w budżecie projektu w ramach poszczególnych

zadań koszty objęte pomocą publiczną w przeliczeniu na jednego uczestnika projektu.

3.4.3 W przypadku gdy projekt jest objęty regułami pomocy publicznej i/lub pomocy *de minimis*, w kategorii wydatków w ramach poszczególnych zadań należy zaznaczyć te wydatki, które objęte są regułami pomocy publicznej i pomocy *de minimis*.

3.4.4 Wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia we wniosku o dofinansowanie w polu „Metodologia wyliczenia wartości wydatków objętych pomocą publiczną (w tym wnoszonego wkładu prywatnego) oraz pomocą *de minimis*” – sposobu wyliczenia intensywności pomocy oraz wymaganego wkładu prywatnego w odniesieniu do wszystkich wydatków objętych pomocą publiczną, w zależności od typu pomocy oraz instytucji, na rzecz której pomoc zostanie udzielona.

3.4.5 W przypadku pomocy udzielanej jako pomoc *de minimis* należy opisać metodologię wyliczenia wysokości pomocy (z uwzględnieniem wydatków objętych pomocą), zaś w odniesieniu do metodologii wyliczenia wkładu prywatnego wpisać „nie dotyczy”.

3.4.6 W przypadku, gdy Wnioskodawca (Beneficjent) jest równocześnie podmiotem udzielającym pomocy publicznej, a także odbiorcą pomocy i tym samym wykazuje w jednym wniosku o dofinansowanie dwie różne kwoty pomocy publicznej, powinien dokonać w metodologii wyliczania pomocy publicznej rozbicia kwotowego na część, która stanowi pomoc publiczną dla niego (część zadania merytorycznego i część kosztów pośrednich) oraz na część, która stanowi pomoc publiczną dla pozostałych przedsiębiorstw ujętych w projekcie (bez kosztów pośrednich).

UWAGA IOK oraz Instytucja Zarządzająca RPO WŚ na lata 2014-2020 nie są uprawnione do wydawania wiążących wykładni dotyczących pomocy publicznej, gdyż prawo to przysługuje jedynie Europejskiemu Trybunałowi Sprawiedliwości oraz Komisji Europejskiej.

3.5 Procedura odwoławcza

3.5.1 Procedura odwoławcza w ramach RPO WŚ 2014-2020 odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

3.5.2 Wnioskodawcy, w przypadku negatywnej oceny projektu wybieranego w trybie konkursowym, przysługuje prawo wniesienia protestu w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku w zakresie spełniania kryteriów wyboru projektów.

3.5.3 Negatywną oceną jest ocena w zakresie spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów, w ramach której:

- a) projekt nie uzyskał wymaganej liczby punktów lub nie spełnił kryteriów wyboru projektów, na skutek czego nie może być wybrany do dofinansowania albo skierowany do kolejnego etapu oceny;
- b) projekt uzyskał wymaganą liczbę punktów lub spełnił kryteria wyboru projektów, jednak kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie go do dofinansowania.

3.5.4 W przypadku gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie projektu do dofinansowania, okoliczność ta nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

3.5.5 Wnioskodawca może wnieść protest w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia informacji o zakończeniu oceny jego projektu i jej wyniku wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem liczby punktów otrzymanych przez projekt lub informacji o spełnieniu albo niespełnieniu kryteriów wyboru projektów.

3.5.6 Jeżeli projekt otrzymał negatywną ocenę informacja, o której mowa w punkcie 4.5 zawiera pouczenie o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie, o których mowa w art. 53 i art. 54 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020, określające:

- a) termin do wniesienia protestu;
- b) instytucję, do której należy wnieść protest;
- c) wymogi formalne protestu, o których mowa w art. 54 ust. 2 ustawy.

3.5.7 Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy, protest jest wnoszony w formie pisemnej i zawiera:

- a) oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu;
- b) oznaczenia wnioskodawcy;
- c) numer wniosku o dofinansowanie projektu;
- d) wskazanie kryteriów wyboru projektów, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem;
- e) wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem;
- f) podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania wnioskodawcy.

3.5.8 W przypadku wniesienia protestu niespełniającego wymogów formalnych, o których mowa w art. 54 ust. 2 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 lub zawierającego oczywiste omyłki, IOK wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia lub poprawienia oczywistych omyłek, w terminie 7 dni kalendarzowych, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia.

3.5.9 Szczegółowe informacje dotyczące procedury odwoławczej znajdują się Regulaminie procedury odwoławczej – Zasady wnoszenia i rozpatrywania protestów stanowiący załącznik nr X do Regulaminu konkursu.

3.5.10 Instytucją odpowiedzialną za procedurę odwoławczą jest Departament Wdrażania EFS Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

3.6 Zabezpieczenie realizacji projektu

3.6.1 Zabezpieczeniem prawidłowej realizacji umowy jest składany przez Wnioskodawcę, nie później niż w terminie 15 dni roboczych od daty podpisania umowy o dofinansowanie *weksel in blanco* wraz z wypełnioną deklaracją wystawcy *weksła in blanco*.

3.6.2 Zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy następuje na wniosek Wnioskodawcy po ostatecznym rozliczeniu umowy, tj. po zatwierdzeniu końcowego wniosku o płatność w projekcie oraz jeśli dotyczy zwrotu środków niewykorzystanych przez Wnioskodawcę.

3.6.3 W przypadku wszczęcia postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków na podstawie przepisów o finansach publicznych lub postępowania sądowo - administracyjnego w wyniku zaskarżenia takiej decyzji, lub w przypadku prowadzenia egzekucji administracyjnej zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy może nastąpić po zakończeniu postępowania i jeśli takie było jego ustalenie, odzyskaniu środków.

3.6.4 W przypadku gdy wniosek przewiduje trwałość projektu lub wskaźników, zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie następuje po upływie okresu trwałości.

3.6.5 Koszt zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy jako koszt pośredni stanowi wydatek kwalifikowalny w projekcie.

3.7 Umowa o dofinansowanie i wymagane załączniki

3.7.1 Po zakończeniu negocjacji, a przed podpisaniem umowy o dofinansowanie nie jest możliwe wprowadzanie jakichkolwiek zmian w projekcie, oprócz dostosowania okresu realizacji projektu (w tym również harmonogramu realizacji projektu, harmonogramu płatności i budżetu projektu w części dotyczącej daty poniesienia wydatku) do terminu podpisania umowy o dofinansowanie projektu.

3.7.2 Umowa o dofinansowanie projektu może być zawarta pod warunkiem otrzymania przez IOK z Ministerstwa Finansów pisemnej informacji, że dany Projektodawca oraz wskazany/-ni we wniosku o dofinansowanie partner /-rzy (o ile projekt jest realizowany w partnerstwie i jednocześnie zawiera przepływy finansowe pomiędzy Projektodawcą, a partnerem/-ami) nie podlega/-ją wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.).

UWAGA W przypadku, gdy z informacji przekazanej IOK przez Ministerstwo Finansów wynika, że dany Projektodawca lub wskazany/-ni we wniosku o dofinansowanie partner/-rzy (o ile projekt jest realizowany w partnerstwie i jednocześnie zawiera przepływy finansowe pomiędzy Projektodawcą a partnerem/-ami) podlega/-ją wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) IOK odstępuje od podpisania umowy o dofinansowanie projektu z tym Projektodawcą lub – w przypadku informacji o wykluczeniu partnera – o ile to zasadne w indywidualnym przypadku, IOK może podpisać umowę o dofinansowanie projektu po zmianie projektu (zmianie wykluczonego partnera).

3.7.3 Jeśli Wnioskodawca otrzymał pismo informujące o możliwości przyjęcia wniosku do realizacji lub z pozytywnym dla siebie skutkiem zakończył negocjacje z IOK, na wezwanie IOK i w określonym przez nią terminie do 7 dni roboczych od otrzymania przez niego informacji w tej sprawie, składa wszystkie wymagane dokumenty (załączniki) do umowy o dofinansowanie.

IOK może wymagać od ubiegającego się o dofinansowanie następujących załączników:

- 1) Wniosek o którym mowa w § 1 ust. 20 umowy o dofinansowanie
- 2) Harmonogram płatności
- 3) Oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT
- 4) Umowa/porozumienie partnerskie (jeśli dotyczy)
- 5) Wzór Kwartalnego harmonogramu przeprowadzonych w ramach projektu form wsparcia
- 6) Wymagania w odniesieniu do wyodrębnionej ewidencji księgowej
- 7) Oświadczenia Beneficjenta o niezaleganiu z opłacaniem składek ZUS
- 8) Oświadczenie Beneficjenta o niezaleganiu z uiszczaniem podatków
- 9) Oświadczenie o niepodleganiu karze zakazu dostępu do środków
- 10) Oświadczenie uczestnika projektu
- 11) Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych na poziomie Beneficjenta i podmiotów przez niego umocowanych
- 12) Odwołanie upoważnienia do przetwarzania danych osobowych na poziomie Beneficjenta i podmiotów przez niego umocowanych
- 13) Lista osób uprawnionych do reprezentowania Beneficjenta w zakresie obsługi systemu teleinformatycznego SL2014.

3.7.4 Wnioskodawca (Beneficjent), którego projekt został wyłoniony do dofinansowania w ramach RPO WŚ na lata 2014-2020, w określonym przez IOK terminie podpisuje umowę o dofinansowanie projektu, stanowiącej załącznik nr VI do Regulaminu konkursu (w przypadku rozliczania wydatków za pomocą kwot ryczałtowych – jest to załącznik nr VII).

UWAGA W przypadku projektu partnerskiego umowa o dofinansowanie projektu jest zawierana z partnerem wiodącym (liderem), o którym mowa w art. 33 ust.5, pkt. 4 ustawy – tj. Beneficjentem odpowiedzialnym za przygotowanie i realizację projektu.

3.7.5 W terminie 14 dni od wpływu do IOK wszystkich wymaganych poprawnie sporządzonych załączników, Wnioskodawca (Beneficjent) wzywany jest do podpisania umowy o dofinansowanie projektu.

IOK zapewnia sprawny system zawierania umów z Wnioskodawcami (Beneficjentami).

3.7.6 Instytucja Organizująca Konkurs, nie rzadziej niż raz na miesiąc, ogłasza na swojej stronie internetowej oraz w swej siedzibie w publicznie dostępnym miejscu zbiorczą informację o podpisanych w ramach danego konkursu umowach o dofinansowanie projektu, w tym umowach o dofinansowanie projektu z Wnioskodawcami, których wnioski przeszły pozytywnie procedurę odwoławczą.

Po podpisaniu umowy, przed pierwszą płatnością środków dofinansowania, Wnioskodawca musi złożyć zabezpieczenie prawidłowej realizacji projektu w terminie i na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie (nie dotyczy JST).

IV. Dodatkowe informacje

4.1 Zasady promowania projektów

4.1.1 Wnioskodawca w trakcie realizacji projektu zobowiązany jest do podawania informacji o dofinansowaniu projektu jak również przy okazji wszystkich działań informacyjnych i promocyjnych jakie w związku z nim są podejmowane. Nie istnieje jeden obowiązkowy, z góry określony zestaw działań informacyjno-promocyjnych, które muszą być zrealizowane – trzeba wybrać takie działania, które będą zgodne z celem danego projektu oraz jego specyfiką.

4.1.2 Wszystkie dokumenty dotyczące projektu, które będą publikowane przez Wnioskodawcę muszą zostać odpowiednio oznaczone np. dokumentacja przetargowa, ogłoszenia, raporty, publikacje, materiały dla prasy. Ta sama zasada obowiązuje w przypadku dokumentów i materiałów przeznaczonych dla uczestników projektów np. zaświadczeń, certyfikatów, materiałów informacyjnych, programów szkoleń i warsztatów, list obecności.

4.1.3 Wnioskodawca ma obowiązek oznaczenia miejsca projektu plakatem informacyjnym również w trakcie trwania projektu. Wszystkie działania informacyjne i promocyjne prowadzone przez Wnioskodawcę powinny zostać udokumentowane. W sytuacji posiadania strony internetowej, Wnioskodawca zobowiązany jest umieścić na niej krótki opis projektu oraz wstawić znaki Unii Europejskiej i Funduszy Europejskich.

4.1.4 Szczegółowe informacje na temat zasad promowania projektów wskazane są w *Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020* natomiast przykładowe zestawienie znaków znajduje się na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl w zakładce: [Realizuję projekt](#) → [Poznaj zasady promowania projektu](#).

4.2 Dane teleadresowe

4.2.1 Dodatkowych informacji dotyczących prowadzonego naboru oraz pomoc w przygotowywaniu wniosków dla ubiegających się o dofinansowanie udzielają:

1. Główny Punkt Informacyjny o Funduszach Europejskich - ul. Św. Leonarda 1, 25-311 Kielce (tel. 41 343 22 95, 340-30-25, 41301-01-18, infolinia 800-800-440).

Obsługuje powiaty: kielecki, skarżyski, starachowicki, konecki, włoszczowski oraz m. Kielce

2. Lokalny Punkt Informacyjny w Sandomierzu - ul. Mickiewicza 34, 27-600 Sandomierz (tel. 15 832 33 54, 15 864 20 74).

Obsługuje powiaty: sandomierski, ostrowiecki, opatowski, staszowski.

3. Lokalny Punkt Informacyjny w Busku-Zdroju - Al. Mickiewicza 15, 28-100 Busko-Zdrój (tel. 41 378 12 06, 41 370 97 17).

Obsługuje powiaty: buski, pińczowski, kazimierski, jędrzejowski.

V. Wzory załączników

- I. Wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 dla EFS
- II. Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 dla EFS
- III. Ogólne kryteria horyzontalne, formalne i merytoryczne
- IV. Karta oceny formalnej
- V. Karta oceny merytorycznej
- VI. Wzór minimalnego zakresu umowy o dofinansowanie projektu
- VII. Wzór minimalnego zakresu umowy o dofinansowanie projektu w przypadku rozliczania wydatków za pomocą kwot ryczałtowych
- VIII. Taryfikator cen rynkowych najczęściej finansowanych w ramach danej grupy projektów, towarów lub usług
- IX. Wykaz szkół lub placówek systemu oświaty, które osiągają najslabsze wyniki edukacyjne w skali regionu
- X. Regulamin procedury odwoławczej – Zasady wnoszenia i rozpatrywania środków odwoławczych